

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, БІЗНЕСУ ТА МАРКЕТИНГОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

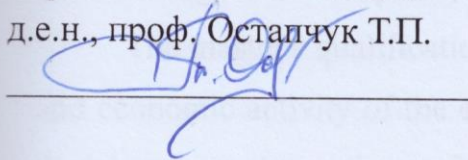
Кравчук Даніела Юріївна
(здобувач вищої освіти групи ЗМО-24-1М)

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА

(представлена на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності
073 «Менеджмент»)

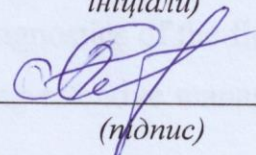
Допущено до захисту
зав. кафедри менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій
д.е.н., проф. Остапчук Т.П.

Керівник роботи:

к.е.н., доц. Сотник А.А.

(наукове звання, прізвище та
ініціали)

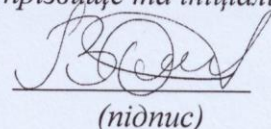

(підпис)

Рецензент

к.е.н., доц. Вікарчук О.І.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Житомир, 2025

АНОТАЦІЯ

Кравчук Д.Ю. Діагностика фінансово-господарської діяльності підприємства. Рукопис.

Магістерська кваліфікаційна робота представлена на здобуття ступеня вищої освіти «магістр», галузі 073 «Менеджмент». Державний університет «Житомирська політехніка», Житомир, 2025.

У магістерській кваліфікаційній роботі дослідженню сутність діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства в контексті прийняття ефективних управлінських рішень щодо оптимізації роботи підприємства.

Ключові слова: підприємство, діагностика, аналіз, фінансово-господарська діяльність, фінансові коефіцієнти, звітність.

ABSTRACT

Kravchuk D.Y. Diagnostics of the financial and economic activity of the enterprise. Manuscript.

The master's qualification work is presented for obtaining the degree of higher education «master», field of knowledge 07 «Management and administration» specialty 073 «Management». Zhytomyr Polytechnic State University, Zhytomyr, 2025.

The master's qualification work studies the essence of diagnostics of the financial and economic activity of the enterprise in the context of making effective management decisions to optimize the work of the enterprise.

Keywords: enterprise, diagnostics, analysis, financial and economic activity, financial ratios, reporting.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Сутність поняття діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства.....	7
1.2. Види та методи діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства.....	13
1.3. Показники діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства.....	23
1.4. Особливості проведення аналізу та діагностики ефективності фінансово-господарської діяльності	29
Висновки до розділу 1.....	35
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ»	36
2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу».....	36
2.2. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу».....	44
2.3. Оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу».....	53
Висновки до розділу 2.....	61
РОЗДІЛ 3. ВПРОВАДЖЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ»	63
3.1. Впровадження напрямів діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»	63
3.2. Алгоритм впровадження діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»	68
3.3. Економічне обґрунтування впровадження заходів діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу».....	75
Висновки до розділу 3.....	81
ВИСНОВКИ	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	86
ДОДАТКИ	95

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Основні управлінські рішення щодо оптимізації діяльності роботи підприємства та його підрозділів, усунення чи попередження можливих ризиків, ґрунтуються саме на всебічній діагностиці фінансового стану підприємства. В умовах сучасного стану економіки та процесів глобалізації планування та діагностика займає перше місце у веденні підприємницької діяльності.

Важливо не тільки правильно проаналізувати та оцінити фінансовий стан підприємства, а й використати правильні методи та прийоми при подальшому плануванні діяльності. Сучасна діагностика підприємства це велика комплексна робота, що включає у себе аналіз, оцінку, порівняння з базисними показниками, залучення додаткових джерел фінансування та ресурсів, пошук та навчання кадрів. Діагностика фінансово-господарської діяльності займає важливе місце в загальній системі управління підприємством.

Обґрунтованість вище наведених висновків щодо актуальності проведення діагностики фінансово-господарського стану підприємства підтверджує значна кількість наукових досліджень у визначеній сфері. Зокрема, проблемами діагностики та аналізу фінансового стану підприємства присвячено роботи наступних науковців: Андрейків Т. Я., Внукова Н. М., Дорошенко А. П., Губарик О. М., Ладунка І. С., Лабунець О. О., Лучко М. Р., Москаленко В. П., Марцин В. С., Синькевич Н. І., Сумець О. М., Кириченко О. С., Шипіл К. І та інші. Водночас, зважаючи на кількість досліджень, проведених науковцями, маємо відзначити, що актуальність впровадження заходів щодо покращення методів та способів діагностики фінансово-господарського стану є досі актуальним питанням. Зазначене обумовило вибір теми, постановку мети та завдань магістерської кваліфікаційної роботи.

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є діагностика та оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» та впровадження напрямів діагностики фінансово-господарської діяльності

для покращення його роботи.

Основними *завданнями* магістерської кваліфікаційної роботи визначено наступні:

- застосувати набуті знання та навички, зібрати необхідний теоретичний матеріал, опрацювати зібраний матеріал, систематизувати інформацію та проаналізувати;

- визначити сутність діагностики фінансово-господарської діяльності, охарактеризувати основні методи, види діагностики та показники, що застосовуються при діагностиці фінансового стану;

- дослідити діяльність підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу», організаційну структуру та провести аналіз балансу. Проаналізувати основні показники фінансово-господарської діяльності за останні 3 роки, оцінити стан фінансово-господарської діяльності підприємства на момент дослідження;

- запропонувати напрями удосконалення діагностики фінансово-господарської діяльності, запропонувати алгоритм впровадження діагностики та обґрунтувати доцільність та ефективність запропонованих напрямів діагностики фінансово-господарської діяльності;

- підбити підсумки проведеної роботи, сформулювати висновки дослідження.

Об'єктом дослідження є процес діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства, **предметом** – діагностика фінансово-господарської діяльності підприємства та прикладні методи підвищення її ефективності.

Методи дослідження. При написанні роботи використано наступні методи дослідження: аналіз, синтез, узагальнення, дедукція, індукція, системний та ситуаційний метод дослідження. Також, окрім основних методів дослідження використано й спеціальні, економіко-статистичні методи, що стосуються аналізу та оцінки балансу підприємства та його основних показників: метод читання звітності, метод фінансових коефіцієнтів, метод факторного аналізу, порівняльний аналіз, метод горизонтального аналізу, метод аналізу тренду.

Інформаційною базою дослідження виступили наукові, фахові, навчальні та методичні публікації провідних вітчизняних вчених, законодавчі акти України,

статистичні данні, дані бухгалтерської та фінансової звітності та інші документи, пов'язані з діяльністю підприємства.

Наукова новизна роботи полягає в подальшому розвитку теорико-методичних засад діагностики та аналізу фінансового стану підприємства, зокрема, це знайшло своє відображення у наступному:

- вдосконалено методичні засади комплексної діагностики фінансово-господарського стану підприємства ПРАТ “Бердичівська фабрика одягу”, завдяки використанню класичного коефіцієнтного аналізу, що дозволяє не лише оцінити поточний стан підприємства на ринку, а й спрогнозувати його подальший розвиток та виявити слабкі місця;

- запропоновано алгоритм впровадження системи діагностики фінансово-господарського стану підприємства, який максимально адаптованих до галузі легкої промисловості та враховує сучасні виклики та тенденції.

Практичне значення одержаних результатів у ході дослідження полягає у вдосконаленні заходів щодо аналізу та оцінки фінансового стану підприємства з урахуванням умов економічного середовища. Визначено ефект від реалізації запропонованих заходів.

За результатами дослідження опубліковано:

Кравчук Д. Ю. Механізм забезпечення стійкого фінансового стану підприємства. Тези Всеукр. Наук.-практ. Он-лайн конф. Здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню Науки. Житомир: ЖДТУ, 2025.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження було апробовано під час участі в наступних наукових конференціях: Всеукраїнська науково-практична он-лайн конференція здобувачів вищої освіти та молодих учених, присвячена Дню Науки.

Структура та обсяг магістерської кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Основний зміст викладено на 114 сторінках друкованого тексту. Робота містить 24 таблиці та 7 рисунків. Список використаних джерел налічує 88 найменувань. Робота містить 6 додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність поняття діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства

Вирішення сучасних завдань стабілізації національної економіки, забезпечення соціального розвитку суспільства можливе лише на основі позитивних зрушень, насамперед в аспекті зміцнення фінансового стану суб'єктів господарювання. Кожне підприємство функціонує в умовах дії різних ринкових механізмів, що постійно змінюються під впливом різних чинників та макроекономічних процесів. Ефективність та життєздатність будь-якого підприємства, організації чи фірми залежить від того, на скільки точно відповідатимуть прийняті внутрішні управлінські рішення умовам сучасного зовнішнього середовища.

Базою для прийняття оптимальних управлінських рішень можуть виступати результати діагностики (аналізу) фінансово-господарської діяльності підприємства, що проводяться у формі комплексного вивчення всіх аспектів його фінансово-господарської діяльності.

Фінансовий аналіз – наука, що розвивалася від найпростішої форми комерційних рахунків до сучасних, складних систем дослідження фінансової звітності та балансу підприємства. В умовах ринкової економіки така звітність стає основним засобом комунікації і найважливішим елементом інформаційного забезпечення фінансової діагностики.

Для більш детального розуміння сутності діагностики фінансово-господарської діяльності, та подальшої роботи зі застосуванням на практиці, розглянемо найрозповсюджені визначення поняття «фінансовий аналіз» та «фінансова діагностика» від науковців у табл. 1.1:

Таблиця 1.1

Визначення сутності термінів «фінансовий аналіз» та «фінансова діагностика»

Автор	Визначення
Отенко І. В. [57]	Фінансовий аналіз — це сукупність методичних прийомів дослідження фінансових відносин суб'єктів господарювання, обумовлених об'єктивними і суб'єктивними факторами, які знаходять відображення у фінансовому обліку і звітності.
Приймак С. В. [64]	Фінансова діагностика — це процес ідентифікації якості фінансового стану підприємства та визначення чинників, які впливають на його фінансові параметри.
Міценко Н. Г. , Сорока У. П. [48]	Фінансова діагностика — це багатоступінчаста оцінка результатів діяльності підприємства на основі системи економічних показників, взаємозалежних і доповнюючих один одного.
Приходько Н. І. [66]	Фінансова діагностика — це складова аналітичного економічного дослідження щодо вивчення рівня, змін і динаміки фінансових показників у їх взаємозв'язку і взаємозумовленості, з метою прийняття ефективних управлінських рішень для забезпечення внутрішньої і зовнішньої діяльності господарюючих систем, сталого економічного розвитку і стійкого фінансового стану.
Гетьман О. О., Шаповал В. М. [18]	Фінансова діагностика – спосіб розпізнавання соціально-економічної системи за допомогою реалізації комплексу дослідницьких процедур і виявлення в них слабких ланок і вузьких місць.
Бень Т. Г. [14]	Фінансова діагностика – це оцінка фінансового стану підприємства за допомогою поглибленого експрес-аналізу, які виявляють проблемні зони підприємства і причини їх виникнення.
Коваленко В. В. [35]	Фінансовий аналіз — це процес оцінки поточного та прогнозного фінансового стану підприємства на основі вивчення його фінансової звітності. Основна мета — ідентифікація резервів підвищення ефективності діяльності.
Савицька Г. В. [70]	Фінансовий стан підприємства – це економічна категорія, яка відображає стан капіталу в процесі його кругообігу та спроможність суб'єкта до саморозвитку на фіксований момент часу.

Джерело: складено автором на основі [57; 64; 48; 66; 18; 14; 35; 70]

Таким чином, фінансова діагностика — це системний, багатоступеневий процес дослідження та оцінки фінансового стану підприємства, що базується на аналізі його звітності та ключових фінансових показників. Основна мета полягає у своєчасному виявленні порушень у господарській діяльності, ідентифікації причин їх виникнення та, як наслідок, формуванні комплексу обґрунтованих рекомендацій для корекції фінансового механізму, підвищення ефективності управління ресурсами та забезпечення стійкого розвитку підприємства.

Фінансовий аналіз варто визначати як процес дослідження фінансового стану підприємства та результатів його діяльності з метою виявлення можливих загроз чи можливостей, та пошуку додаткових резервів фінансування для подальшого забезпечення ефективного розвитку підприємства.

Фінансову діагностику слід відокремлювати як самостійний, окремий напрям дослідження, оскільки всі її елементи наявні на кожному із етапів управління підприємством: від планування до контролю отриманих результатів, від визначення стратегічних цілей до їх реалізації.

Предметом фінансової діагностики підприємства є: фінансово-господарські процеси та операції; фінансові ресурси та їх потоки; фінансові результати діяльності підприємства; економічний потенціал підприємства.

Фінансова діагностика має на меті:

1. оцінити поточний і перспективний стан підприємства;
2. визначити можливі й доцільні темпи його розвитку;
3. виявити додаткові джерела фінансування та оцінити можливість та доцільність їх залучення до господарського процесу;
4. спрогнозувати місце підприємства на ринку капіталів [32].

Змістом фінансової діагностики є оцінка і прогнозування фінансового стану організації за даними бухгалтерської звітності й обліку. Це, зокрема:

1) розроблення системи економічних показників для оцінки фінансового стану та нормативних значень для цих показників (тобто економічних коефіцієнтів, таких як: коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт рентабельності, платоспроможності, ділової активності, коефіцієнт автономії та інші) ;

2) всебічна оцінка фінансового стану підприємства та результатів роботи його структурних підрозділів на основі даних фінансової та бухгалтерської звітності;

3) визначення впливу чинників та факторів (як зовнішнього, так і внутрішнього середовища) та виявлення відхилення за встановленими нормативними значеннями показників;

4) прогнозування фінансового стану підприємства, оцінка потенційних загроз та можливостей;

5) виявлення додаткових резервів поліпшення фінансового стану підприємства (ефективна політика управління активами підприємства, поліпшення інвестиційної політики, оптимізація капіталовкладень, диверсифікування ризиків);

6) підготовка якісних управлінських рішень щодо поліпшення фінансового стану підприємства [32].

Мета діагностики фінансового стану полягає у визначенні стану фінансового здоров'я підприємства, своєчасне виявлення і усунення недоліків в його діяльності; пошук резервів покращання фінансового стану та прийняття ефективних управлінських рішень щодо поліпшення фінансового стану підприємства та його платоспроможності [32] .

Основної мети фінансової діагностики досягають шляхом послідовного вирішення певних завдань, а саме:

- аналіз фінансових результатів на основі проведення оцінювання виконання плану за доходами та видатками; аналізу динамічного ряду результативного показника; аналізу формування та розподілу прибутку; аналізу собівартості реалізованої продукції; факторного аналізу доходів, витрат та прибутку; аналізу ефективності використання прибутку;

- проведення аналізу і здійснення прогнозування основних показників на основі оцінювання економічного потенціалу підприємства, фінансової стійкості, автономії, платоспроможності, ділової активності та рентабельності підприємства;

- проведення аналізу майнового стану підприємства; аналізу формування та використання фінансових ресурсів; аналізу довгострокових та поточних зобов'язань;

- аналіз ефективності використання капіталу та грошових активів;

- діагностика загрози банкрутства чи кризи. Проводиться використання інтегральних моделей (наприклад, моделі Альтмана) для оцінки ймовірності

настання фінансової неспроможності в короткостроковій та середньостроковій перспективі;

- визначення резервів для оптимізації фінансово-господарської діяльності;
- аналіз кредитоспроможності, ліквідності та рентабельності підприємства [49].

Залежно від мети і характеру завдань складається програма фінансової діагностики, в якій визначають вид аналізу, методичні прийоми, формується система первинних аналітичних показників, розробляється алгоритм переробки первинної інформації у вихідні дані аналітичного блоку, обґрунтовуються критерії оцінювання вихідних даних, встановлюються терміни надходження інформації.

Завдання фінансової діагностики вважаються вирішеними, якщо реалізація заходів, розроблених за результатами його проведення, призводить до досягнення поставлених цілей [49].

На рис. 1.1 наведемо основні сфери оцінки фінансової діагностики діяльності підприємства:

Рис. 1.1 Основні сфери фінансової діагностики

Джерело: складено автором на підставі джерел: [27]

Ефективність фінансової діагностики як інструмента управління залежить від дотримання його основних принципів: організації; системності; комплексності; об'єктивності; динамічності; точності; оперативності; ефективності; прогресивності [49].

Розглянемо детальніше зміст кожного принципу:

- Принцип системності ґрунтується на загальному визначенні інформаційної системи управління, до якої належать підсистеми аналізу, обліку та контролю.

- Принцип комплексності полягає у дослідженні об'єкта як єдиної системи. Для забезпечення цього принципу необхідно залучати інформацію, яка характеризує внутрішні взаємозв'язки об'єкта та його взаємовідносини з зовнішнім середовищем (державою, інвесторами, кредиторами, постачальниками, клієнтами).

- Принцип об'єктивності полягає у точності, достовірності та повноті первинної аналітичної інформації, яка буде використана при подальшій роботі.

- Принцип динамічності полягає у дослідженні фінансових ресурсів у динаміці. Це дозволить визначити й оцінити напрями та перспективи розвитку підприємства в цілому та за окремими підрозділами.

- Принцип точності базується на об'єктивній перевірці первинної інформації, правильності розрахунків та обґрунтованості висновків.

- Принцип оперативності забезпечує можливість здійснювати управління в момент здійснення господарської операції.

- Принцип ефективності реалізується у двох аспектах: 1) спрямованість аналізу на пошук додаткових резервів і напрямів підвищення ефективності діяльності; 2) витрати на проведення аналізу не повинні перевищувати ефект, отриманий у результаті впровадження розроблених заходів.

- Принцип прогресивності забезпечує здійснення пошуку резервів і шляхів підвищення ефективності використання фінансових, трудових і матеріальних ресурсів на основі сучасних технологій виробництва, високого рівня управління та організації праці.

Інформаційною базою для діагностики та розрахунку економічних показників діяльності підприємства є дані річної фінансової звітності підприємства: Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, дані статистичної звітності та інші оперативні дані підприємства [27].

Діагностика, аналіз та оцінка фінансової звітності виконується фінансовими менеджерами підприємств, незалежними аудиторами, спеціалістами-аналітиками фондових бірж.

Діагностика фінансово-господарської діяльності є важливим інструментом управління фінансами та діяльністю підприємств. Вона дозволяє проводити оцінку фінансової стійкості підприємства, виявляти проблемні моменти в діяльності та знаходити шляхи їх вирішення.

1.2. Види та методи діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства

У сучасній науковій літературі зустрічається значне різноманіття класифікацій видів фінансової діагностики та аналізу діяльності підприємств [36]. Часто на підприємстві не правильно визначають необхідний вид діагностики фінансового стану, що в свою чергу суттєво впливає на подальші управлінські рішення та ефективність роботи усього підприємства в цілому.

Результати вивчення літературних джерел та власне бачення дають можливість сформувати комплексну класифікацію видів фінансового аналізу за сукупністю певних ознак, поданих на рис. 1.2.

Рис. 1.2 Класифікація видів фінансового аналізу

Джерело: складено автором на підставі джерел: [38]

Далі розглянемо коротку характеристику кожного із видів фінансового аналізу, наведених на рис. 1.2:

Залежно від суб'єктів розрізняють внутрішній і зовнішній фінансовий аналізи.

Внутрішній аналіз проводиться всередині підприємства на вимогу керівництва, та зазвичай проводиться аудитором, що працює на підприємстві. Суб'єктами такого аналізу є різні підрозділи, зокрема: структурні підрозділи підприємства, відділ бухгалтерії, фінансовий та економічний відділ, центр управління персоналом та інші службові особи [49].

Основний зміст цього аналізу:

- дослідження факторів формування фінансових результатів і рентабельності, беззбитковості продукції;
- дослідження майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства;
- дослідження ефективності використання власного капіталу;

- аналіз обґрунтування та реалізації бізнес-планів, аналіз системи маркетингу;
- вивчення бухгалтерської та оперативної інформації за окремими статтями;
- вивчення економічної ефективності управлінських рішень;
- аналіз адекватності політики у сфері менеджменту;
- розробка проектів управлінських рішень;
- проведення стратегічного (перспективного) аналізу;
- розробка фінансових прогнозів.

Основне призначення результатів внутрішнього фінансового аналізу – інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень у сфері фінансово-господарської діяльності підприємства [33].

Зовнішній фінансовий аналіз здійснюється незалежними аудиторами й окремими фірмами. Право на зовнішній незалежний аудит також має держава (для контролю діяльності підприємства та дотримання усіх норм та законів), податкові та статистичні органи, інвестори, що планують інвестування в підприємство, фінансово-кредитні установи. Зовнішній аналіз є більш формалізований і менш деталізований.

Зовнішній аудит може бути двох форм: добровільним, та обов'язковим.

Добровільний аудит проводиться за ініціатииви керівника підприємства чи уповноваженої особи, з метою незалежної діагностики фінансово-господарського стану підприємства.

Обов'язковий аудит передбачений відповідним законом, здійснюється систематично та без права на відмову. (відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 15 липня 1999 р.) [26].

Основний зміст зовнішнього фінансового аналізу:

- аналіз абсолютних показників прибутку;
- аналіз відносних показників рентабельності;

- аналіз фінансового стану, фінансової стійкості, ліквідності балансу, платоспроможності підприємства;
- аналіз ефективності використання власного і позикового капіталу;
- нарощувати рівень кредитоспроможності;
- підвищувати рівень ділової та ринкової активності;
- покращувати ділову репутацію в бізнес-оточенні;
- економічна діагностика фінансового стану підприємства і рейтингова оцінка емітентів.

За об'єктами аналізу розрізняють: аналіз підприємства в цілому, аналіз підрозділів підприємства та аналіз окремих операцій.

Аналіз підприємства в цілому передбачає дослідження та діагностику фінансової діяльності підприємства загалом, без окремого аналізу його структурних підрозділів або окремих господарських операцій.

Аналіз структурних підрозділів здійснюється безпосередньо у визначених керівником підрозділах (до прикладу це аналіз бухгалтерського відділу, відділу логістики, маркетингу чи збуту). Цей аналіз доцільно використовувати для оцінки роботи окремих підрозділів, виявлення проблем у їх функціонуванні та знаходження шляхів покращення їх роботи.

Аналіз окремих фінансових операцій полягає у аналізі та діагностиці підприємством операцій фінансового характеру, їх результатів та впливу на подальшу діяльність підприємства. Предметом цього аналізу можуть бути окремі операції, пов'язані з короткостроковими або довгостроковими фінансовими вкладенням, операції з активами чи фінансовими ресурсами, операції з інвестування чи фінансування окремих проектів [36].

За обсягом аналітичного дослідження розрізняють повний та тематичний фінансовий аналіз підприємства.

Повний (або його ще називають комплексний), фінансовий аналіз потрібен для проведення комплексного дослідження фінансової діяльності суб'єкта господарювання.

Тематичний аналіз досліджує окремі важливі напрямки на основі інформації про фінансовий стан підприємства [36]. Предметом тематичного аналізу є ефективність використання активів та фінансових ресурсів підприємства, ефективність та доцільність залучення фінансових ресурсів з додаткових джерел, оцінка стану фінансової стійкості та платоспроможності підприємства, оптимальність фінансової структури капіталу [38].

Залежно від періоду проведення виділяють попередній, поточний (оперативний) та прогностичний фінансовий аналіз.

Попередній фінансовий аналіз пов'язаний з вивченням умов фінансової діяльності в цілому або здійснення окремих фінансових операцій підприємства. Наприклад, оцінка власної платоспроможності при необхідності отримання банківського кредиту [38].

Поточний фінансовий аналіз проводиться в процесі оперативної діяльності господарюючого суб'єкта у поточному періоді (або одразу після закінчення процесу). За допомогою цього виду аналізу для запобігання неефективного функціонування підприємства здійснюється оперативне втручання в його господарські процеси [36]. Його мета – своєчасно виявити недоліки та забезпечити оперативний вплив на фінансові операції [33]. Особливістю проведення оперативного аналізу є використання не звітної, а оперативної інформації – первісних бухгалтерських та інших документів, матеріалів контролю, спостереження, рапортів, нарядів тощо.

Перспективний аналіз, або іншими словами прогностичний аналіз, це аналіз майбутніх очікуваних результатів фінансово-господарської діяльності підприємства, забезпечує вирішення завдань стратегічного управління. Його головною метою є підготовка аналітичної інформації для подальшого прийняття обґрунтованих перспективних планів розвитку підприємства, а також реальної оцінки виконання раніше складених планів [36].

Більшість науковців при побудові класифікації фінансового аналізу виділяють не лише загальноприйняті, вище перелічені види фінансового аналізу, а й, зокрема, наступні:

- За організаційною системою: централізовані та децентралізовані;
- За метою дослідження: діагностичний, комплексний, експрес-аналіз;
- За просторовою приналежністю: суб'єкт господарювання, регіональний, галузевий, загальнодержавний;
- За достатністю: недостатній, достатній, надлишковий;
- За періодичністю: перманентний, періодичний, разовий;
- За способом відбору даних для аналізу: статичний, динамічний;
- За часовим періодом: щоденний, щотижневий, щомісячний, щоквартальний, піврічний, річний [36].

Фінансовий аналіз має різноманітну видову класифікацію. Варто зазначити, що кожен із вищезазначених видів фінансового аналізу значно відрізняється своїми властивостями та параметрами в залежності від цілей фінансового аналізу.

Звісно, фінансова діагностика є важливим інструментом для підприємств та інвесторів для оцінки фінансового стану та ефективності компанії. Це передбачає не тільки використання (або навіть поєднання) різних видів різних фінансового аналізу та діагностики, а й використання спеціальних методів для аналізу фінансової звітності, коефіцієнтів та інших фінансових показників, щоб зрозуміти фінансовий стан і потенціал компанії.

Під методом у широкому розумінні мають на увазі сукупність взаємопов'язаних принципів, способів та прийомів дослідження. Метод можна розглядати з позиції як теорії, так і практики. Із позиції теорії метод науки відображається в її методології як вченні про принципи побудови, форми та способи наукового пізнання, з позиції практики – у сукупності конкретних прийомів, які дають змогу практично дослідити відповідні об'єкти або явища [38].

Методи фінансової діагностики — це комплекс науково-методичних інструментів та принципів дослідження фінансового стану підприємства.

Міжнародна практика розробила певні методи діагностики фінансової звітності, які ґрунтуються на різноманітних абсолютних та відносних типових економічних показниках, що дають можливість не тільки проводити аналіз статей балансу підприємства, але і робити порівняльний аналіз по ряду підприємств

окремої галузі господарства або таких, що займаються аналогічними видами діяльності. Це дозволяє визначати тенденції розвитку підприємства на перспективу, що має велике значення в практичній діяльності, оскільки підприємства здійснюють як довгострокове, так і середньострокове та поточне планування своєї діяльності.

Наразі немає затвердженої класифікації методичних способів і прийомів фінансової діагностики підприємства, але найчастіше використовують класифікації, де на першому рівні виокремлюються неформалізовані та формалізовані методи:

- неформалізовані методи діагностики (евристичні методи) ґрунтуються на описуванні аналітичних процедур на логічному рівні, а не на жорстких аналітичних взаємозв'язках. До неформалізованих належать такі методи: експертних оцінок та сценаріїв; психологічні; морфологічні; порівняльні; побудови системи показників; побудови системи аналітичних таблиць [43].
- до формалізованих методів належать ті, в основу яких покладені жорстко формалізовані аналітичні залежності. Основні з них: арифметичні різниці; ланцюгові підстановки відсоткових чисел; дисконтування; балансовий; логарифмічний; інтегральний; простих та складних відсотків та інші [43].

У практиці проведення фінансової діагностики також використовують наступну класифікацію методів:

- Метод читання звітності (вивчення абсолютних показників, представлених у звітності, шляхом читання звітності визначають майновий стан підприємства, коротко- і довгострокові інвестиції, джерела фінансування власного капіталу, оцінюються зв'язки між постачальниками і покупцями, виручка від діяльності та прибуток звітного року) [32].

- Метод вертикального аналізу (аналіз питомої ваги внутрішньої структури фінансової звітності) [32].

- Метод горизонтального аналізу (дозволяє визначити абсолютні і відносні зміни різних статей звітності у порівнянні з попереднім роком, півріччям чи кварталом);

- Метод аналізу тренду (аналіз тенденції розвитку підприємства за декілька років, що потребує користування індексами. Індекси – відносні величини, які характеризують зміну рівня певного явища порівняно з його рівнем, прийнятим за базу; бувають прості (базисні і ланцюгові) і складні (загальний і агрегатні) [10]. За допомогою тренду формують можливі значення показників у майбутньому і здійснюють перспективний аналіз;

- Метод фінансових коефіцієнтів (фінансові коефіцієнти – це дані ефективності діяльності виробництва господарства, ділової активності, ліквідності та фінансової стійкості аналізованого підприємства) [27];

- Метод факторного аналізу (аналіз впливу окремих факторів на узагальнюючий показник із допомогою детермінованого або стохастичного методів дослідження);

- Метод порівняльного аналізу (охоплює як внутрігосподарський аналіз за окремими показниками підприємства, так і міжгосподарський аналіз показників даного підприємства з показниками конкурентів).

Окрім методів та прийомів фінансового аналізу існують також різні моделі, які дають змогу структурувати та ідентифікувати взаємозв'язки між основними показниками.

Моделювання - загальнонауковий метод дослідження, при якому вивчається не сам об'єкт пізнання, а його зображення у вигляді так званої моделі, однак результат дослідження переноситься з моделі на об'єкт.

Існують три основні типи моделей, які застосовуються в процесі аналізу фінансового стану підприємства:

- 1) описові;
- 2) предикативні;
- 3) нормативні.

Дескриптивні моделі є основними для оцінки фінансового стану підприємства. До них належать: побудова системи звітних балансів, подання фінансових звітів в різноманітних аналітичних розрізах, вертикальний і горизонтальний аналіз звітності, аналіз тренду, аналіз відносних показників і коефіцієнтів, порівняльний або просторовий аналіз, факторний аналіз.

Предикативні моделі – це моделі прогностичного характеру. Вони використовуються для прогнозування доходів та прибутків підприємства, його майбутнього фінансового стану. Найбільш поширеними з них є: розрахунок беззбиткового обсягу продажу; побудова прогнозних фінансових звітів; моделі динамічного аналізу; моделі ситуаційного аналізу [38].

Нормативні моделі – це моделі, які уможливлюють порівняння фактичних результатів діяльності підприємства із нормативними. Їх сутність полягає у встановленні нормативів на кожну статтю витрат стосовно технологічних процесів, видів виробів та у розгляді і з'ясуванні причин відхилень фактичних даних від цих нормативів.

На рис 1.3 зображено класифікаційну схему методів та моделей фінансового аналізу, залежно від їх теми, ознаками та застосуванням.

Рис. 1.3. Класифікація методів та моделей фінансового аналізу підприємства

Джерело: сформовано автором на підставі джерел: [32], [38], [43].

Таким чином, в ході аналізу фінансового стану підприємства можуть використовуватись найрізноманітніші прийоми, методи та моделі аналізу. Їхня кількість та широта застосовування залежать від конкретних цілей аналізу та визначаються його завданнями в кожному конкретному випадку.

1.3. Показники діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства

Показники діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства відіграють важливу роль, так як дають змогу визначити поточний стан діяльності, оцінити перспективи розвитку та запобігти загрозам, що можуть виникнути. Основним завданням в управлінні підприємством є оптимізація його роботи та усіх економічних показників діяльності, у тому числі ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності.

Під час діагностики фінансової звітності компаній аналітики найчастіше застосовують коефіцієнтний аналіз, результати якого, своєю чергою, можуть бути підставою для готових бізнес-рішень, так і використовуватися в якості вхідних даних для подальших етапів дослідження [22].

Аналіз фінансових коефіцієнтів (тобто - Ratio Analysis) - це використання взаємозалежностей і зіставлення різних статей балансу фінансової звітності з метою оцінки фінансового стану та результатів діяльності компанії.

Поглиблена діагностика фінансового стану передбачає розрахунок аналітичних коефіцієнтів, що дозволяють оцінити різні сторони діяльності підприємства такі як:

- майновий стан;
- ефективність використання капіталу;
- ліквідність та платоспроможність;
- фінансова стійкість;
- ділова активність та інвестиційна привабливість підприємства;
- грошові потоки підприємства;
- кредитоспроможність підприємства;
- ймовірність банкрутства [48].

Далі, у табл. 1.2 подана система (набір) показників діагностики фінансово-господарського стану підприємства та роль цього показника у діагностиці фінансово-господарського стану підприємства:

Таблиця 1.2

Система показників діагностики фінансово-господарського стану
підприємства

Показник	Роль показника
Чистий оборотний капітал	Показує фінансовий "запас міцності", який гарантує, що поточні (короткострокові) зобов'язання не покривають повністю оборотні активи
Поточна ліквідність	Оцінка загальної платоспроможності, покриття поточних зобов'язань оборотними активами
Швидка ліквідність	Здатність погасити термінові борги за рахунок найбільш ліквідних активів
Абсолютна ліквідність	Частка поточних боргів, яку можна погасити негайно
Фінансова незалежність	Частка власного капіталу у загальній сумі джерел фінансування
Фінансовий леверидж	Співвідношення позикового та власного капіталу (показує міру ризику)
Коефіцієнт автономії	Частка активів підприємства, що фінансується за рахунок власного капіталу (статутного капіталу, резервів, нерозподіленого прибутку) і не залежить від позичкових коштів
Оборотність активів	Скільки доходу приносить кожна гривня, вкладена в активи
Оборотність запасів	Швидкість продажу/використання запасів
Рентабельність активів	Ефективність використання майна підприємства
Рентабельність продажів	Частка чистого прибутку в кожній гривні доходу
Рентабельність власного капіталу	Ефективність використання інвестованого власниками капіталу
Коефіцієнт покриття	Загальна платоспроможність підприємства, а саме його здатність погасити поточні (короткострокові) зобов'язання за рахунок наявних оборотних активів
Фондовіддача	Показує віддачу (ефект) від вкладення коштів в основні засоби
Фондомісткість	Показує потребу підприємства в основних фондах для створення одиниці продукції

Джерело: [43]

Залежно від мети діагностики, використовують різні фінансові показники та коефіцієнти, а саме:

1) абсолютні показники, що дають змогу зробити висновки про джерела залучення коштів, напрямки їх вкладення, джерела надходження грошових коштів, величину отриманого прибутку, систему розподілу дивідендів;

2) порівняльні процентні показники для читання фінансової звітності та виявлення відхилень за її важливими статтями;

3) аналіз горизонтальних процентних змін, що характеризують зміну окремих статей фінансової звітності за рік або ряд років (наприклад, чистих

продажів, собівартості реалізованої продукції, валового прибутку, чистого прибутку, виробничих витрат тощо) [48];

4) аналіз вертикальних процентних змін, що передбачає співвідношення показників різних статей до одної вибраної статті;

5) порівняльний аналіз із метою зіставлення окремих показників діяльності своєї фірми з показниками фірм-конкурентів однієї галузі та приблизно однаковими доходами. Цей аналіз дає змогу виявити стратегію конкурентів і перспективи їх розвитку.

6) порівняння зі середньогалузевими показниками, що відображають стійкість фірми на ринку. Його здійснюють із допомогою загальних змін стану господарської кон'юнктури у даній галузі й економіці країни в цілому, а саме рівня цін, динаміки процентної ставки, рівня забезпечення сировиною і матеріалами;

7) аналіз показників шляхом використання фінансових коефіцієнтів, розрахунок яких ґрунтований на відповідних співвідношеннях між окремими статтями звітності [38].

Розглянемо детальніше деякі коефіцієнти.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності. (англомовний варіант - Cash Ratio). Це співвідношення найбільш ліквідної частини активів і поточних (короткострокових) зобов'язань. До найбільш ліквідної частини зазвичай належать грошові кошти та їх еквіваленти. Цей показник демонструє, яку частку поточних зобов'язань компанія зможе погасити негайно, у разі потреби.

Варто зазначити, що нормативними показниками економісти вважають коефіцієнти від 0,1 до 0,2. Низьке значення коефіцієнту вказує на те, що підприємство не здатне розраховуватися з боргами у випадку, якщо їх термін настане незабаром. Якщо ж, значення коефіцієнта значно більше за нормативне, то це вказує на проблеми всередині компанії, зазвичай воно свідчить про неефективну політику управління своїми фінансовими ресурсами. Тому занадто високий показник абсолютної ліквідності говорить про те, що значна частина капіталу відволікається на формування непродуктивних активів.

У випадку, коли значення цього коефіцієнта знаходиться за межами норми, підприємству доцільно:

- залучити та скористатися позиковими коштами, реалізувати частину зайвих активів для збільшення суми найбільш ліквідних активів;
- або підприємство може вкласти частину своїх фінансових ресурсів у виробничо-збутову діяльність або інвестувати у проекти, що в майбутньому зможуть принести дохід.

Коефіцієнт прибутковості (рентабельності). Він відображає здатність підприємства генерувати доходи та прибутки. Прикладом показників даної групи є чиста марж (валова рентабельність) - відношення валового прибутку до валової виручки. Цей коефіцієнт показує реальну прибутковість бізнесу.

За думкою економістів, не існує єдиного нормативного значення коефіцієнта рентабельності для підприємств. Розраховуючи цей показник важливо аналізувати його динаміку, тобто зміну показника у різні періоди та зіставлення їх для подальшого порівняння. Крім цього, важливим є також порівняння показника рентабельності своєї компанії та компанії конкурентів (але тут потрібно врахувати, що розмір доходів та суми активів компаній має бути на одному рівні). Чим вищий коефіцієнт рентабельності, тим більш ефективним є управління фінансово-господарською діяльністю та діяльністю підприємства в цілому.

Також, важливо зазначити, що тримають дискусії щодо існування від'ємного значення коефіцієнта рентабельності. Деякі економісти стверджують, що, у разі чистого збитку необхідно ставити нуль і окремо розрахувати показники вже збитковості, інші – вважають, що підхід щодо розрахунку збитковості неправильний, адже існує поняття від'ємної рентабельності.

У будь-якому разі, якщо значення такого коефіцієнта знаходиться поза межами нормативних значень, підприємству слід оптимізувати структуру своїх активів, скоротити їх обсяг, провести детальний аналіз витрат підприємства, визначити, які чинники внутрішнього та зовнішнього середовища впливають на

роботу підприємства та максимально знизити суми витрат для оптимізації рентабельності.

Коефіцієнт фінансової стійкості. Значення цього коефіцієнту показують реальну здатність підприємства залишатися платоспроможним у довгостроковій перспективі.

Формула розрахунку коефіцієнта фінансової стійкості це: співвідношення суми власного капіталу і довгострокових зобов'язань до суми пасивів.

Нормативне значення коефіцієнта фінансової стійкості знаходиться в межах 0,7-0,9. Якщо значення більше за норму – це не є нормальним для активних компаній, адже короткострокові зобов'язання формуються постійно. Якщо ж значення нижче норми – то це говорить про суттєвий ризик втратити платоспроможність.

У випадку, якщо коефіцієнт фінансової стійкості нижче норми, підприємство може збільшити суми власного капіталу (за рахунок емісії нових акцій, реінвестування прибутку, знаходження додаткових джерел фінансування) або збільшити суму довгострокових позикових коштів за рахунок отримання кредитів.

Показник фінансової автономії. Один з найбільш важливих коефіцієнтів фінансової стійкості. Він визначається співвідношенням власного капіталу компанії до всіх фінансових ресурсів. Значення цього показника говорить про те, яку частину своїх активів компанія здатна профінансувати за рахунок власних фінансових ресурсів.

Нормативне значення цього показника знаходиться в межах 0,4 - 0,6. Низьке значення коефіцієнту говорити про високий рівень фінансових ризиків та низький рівень фінансової стійкості підприємства (що погано для підприємства у перспективі). Якщо ж значення показника фінансової автономії вище за нормативне значення, то підприємство використовує не весь свій потенціал.

Варто зазначити, що для різних галузей нормативне значення коефіцієнтів буде відрізнятися. Нормативне значення коефіцієнта для сфери сільського господарства буде складати $\geq 0,5$, для сфери виробництва харчових продуктів –

також $\geq 0,5$, для переробних галузей - $\geq 0,3$, для усіх інших галузей в районі $\geq 0,5$.

Для врегулювання цього показника та вирішення проблем доцільно залучати додаткові позикові кошти та скористатися розрахунком ефекту фінансового левериджу (фінансового важеля). Це дозволить отримати дані про те, на скільки підвищиться рентабельність власного капіталу підприємства за рахунок залучення позикових коштів.

Фондовіддача. Показник групи ділової активності компанії, що визначає ефективність використання основних засобів підприємства. Значення показника говорить про те, скільки продукції вироблено та скільки надано послуг на кожную гривню фінансових ресурсів вкладену в основні засоби.

Як такого нормативного значення для цього показника не існує. До того ж, значення нормативного показника знову ж таки відрізнятиметься залежно від галузі. Але якщо розглядати показник у динаміці, то поступове підвищення ефективності використання основних засобів підприємства протягом певного періоду свідчатиме про ефективну політику використання основних засобів виробництва.

Оборотність запасів. Показник ділової активності, що характеризує якість управління запасами виробництва. Показник розраховується як співвідношення собівартості продукції до середньорічної суми запасів, далі значення показника є кількістю оборотів, що здійснили виробничі запаси за рік часу.

Нормативне значення коефіцієнту оборотності запасів залежить також від галузі, типу продукції, ринкового попиту та характеру самого бізнесу:

- сільське господарство – 3-6 оборотів/рік;
- харчові продукти та переробна галузь – 5-8 об./рік;
- оптові та роздрібні торговці, посередники – 8-18 об./рік;
- товари широко вжитку – 9 об./рік;
- предмети розкоші та ювелірні вироби – 1-2 об./рік [40].

Для того, щоб підприємство здійснювало ефективну політику управління запасами, рівень виробничих запасів повинен забезпечувати безперебійну роботу підрозділів підприємства та усього підприємства в цілому. При цьому, частка коштів, що витрачається на обслуговування цих виробничих запасів не має перевищувати сам ефект від реалізації цих запасів.

1.4. Особливості проведення аналізу та діагностики ефективності фінансово-господарської діяльності

Аналіз ефективності фінансово-господарської діяльності є важливою складовою управління бізнесом і полягає у визначенні того, наскільки добре компанія виконує свої фінансові та господарські цілі. Кожне підприємство має свою особливу стратегію, особливості у виробничих процесах, особливі вимоги до продукції та особливий спосіб управління організацією. Тому, до кожного підприємства варто застосовувати особливий підхід до аналізу її фінансово-господарської діяльності.

Нормативно-правове забезпечення діагностики фінансового стану підприємства в Україні ґрунтується на комплексній системі законодавчих та нормативних актів, які регламентують порядок складання звітності, правила оцінки активів та зобов'язань, а також методологію аналізу та діагностики.

Розглянемо ключові нормативно-правові документи, що регулюють фінансову діяльність підприємств та процес діагностики:

1) Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» - визначає правові засади організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Саме ця звітність (Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів) є первинною інформаційною базою для діагностики [26].

2) Цивільний кодекс України - регулює загальні засади господарської діяльності, правовий статус суб'єктів, відповідальність за порушення зобов'язань, що є предметом оцінки фінансової стійкості [83].

3) Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) - визначають правила визнання, оцінки та подання у фінансовій звітності активів, зобов'язань, доходів та витрат (наприклад, оцінка запасів, основних засобів, формування резервів). Достовірність цих даних є критичною для якісної діагностики [54].

4) Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) - обов'язкові для великих підприємств та публічних компаній. Діагностика фінансового стану, складена на основі МСФЗ, вимагає знання специфічних правил консолідації, оцінки справедливої вартості тощо [55].

5) Закон України “Про аудиторську діяльність”. №3125 від 22.04.1993 [25].

6) Баланс підприємства (ф. № 1): Надає інформацію про активи, пасиви та капітал підприємства.

7) Звіт про фінансові результати (ф. № 2): Показує доходи, витрати та прибуток підприємства.

8) Звіт про рух грошових коштів (ф. № 3): Відображає надходження та витрати грошових коштів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Головною умовою проведення якісного аналізу є збір, накопичення, систематизація, обробка та аналіз первинної інформації. Основні вимоги до інформації під час проведення фінансово-господарського аналізу: точність, періодичність, повнота та достатність, актуальність, доступність, своєчасність, достовірність та ін.

Основним джерелом інформації про фінансовий стан є бухгалтерський баланс підприємства та дані бухгалтерської звітності, тому такий аналіз нерідко називають аналізом балансу та звітності.

Баланс – це групування інформації на початок та на кінець звітного періоду, тобто підсумок господарських операцій на певну звітну дату. Для аналізу фінансового стану підприємства важливо вміти читати баланс, тобто знати зміст кожної статті, спосіб її оцінки, якісну характеристику, взаємозв'язок із іншими статтями [37].

Уміння читати баланс дає змогу:

- отримати необхідну інформацію про підприємство;
- розрахувати рівень забезпечення підприємства власними оборотними коштами;
- встановити причину зміни величини оборотних коштів;
- оцінити фінансовий стан підприємства за звітний період [37].

Важливо умовою для оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства є проведення оцінки динаміки і структури бухгалтерського балансу. Таке дослідження здійснюють із допомогою горизонтального (часового) і вертикального (структурного) аналізу.

Горизонтальний аналіз дає змогу встановити абсолютні відхилення і можливі темпи зростання за кожною статтею балансу, а вертикальний аналіз – зробити висновки про співвідношення власного й позикового капіталів, що свідчить про рівень автономності та фінансову стабільність підприємства.

На основі інформації з даних балансу фінансової звітності, можна провести експрес-аналіз підприємства та поглиблений аналіз. Далі детальніше розглянемо кожен.

Експрес-аналіз – оперативне оцінювання основних показників, які характеризують фінансовий стан підприємства. Експрес-аналіз проводиться за даними фінансової звітності, та основною його перевагою є швидкість і простота розрахунків. Основними цілями експрес-аналізу фінансового стану є загальна оцінка діяльності підприємства, його фінансового стану, виявлення "слабких місць" і напрямів подальшого поглибленого оцінювання.

Експрес-аналіз, як правило, виконують у три етапи: підготовчий етап, основний етап та заключний етап [15].

Підготовчий етап включає в себе роботи організаційного характеру, що гарантують достатню глибину та оперативність аналізу. Реалізація підготовчого етапу відбувається за наступними напрямками:

- складання плану або програми аналізу (визначення мети, об'єктів аналізу, вивчення матеріалу, складання графіка проведення аналітичних робіт, перелік виконавців та розподіл обов'язків, визначення методики аналітичної оцінки);

- визначення необхідних джерел інформації, їх систематизація.

Другий, основний етап роботи включає в себе:

- збір та перевірка достовірності інформації;
- систематизація, обробка даних, заповнення аналітичних таблиць;
- оцінка виконання плану та динаміки об'єкта аналізу;
- вивчення факторів впливу на зміну об'єктів аналізу та виявлення резервів

збільшення ефективності діяльності підприємств [34].

І останній, заключний етап, полягає в узагальненні отриманих результатів та науковому обґрунтуванні управлінських рішень. На заключному етапі відбувається:

- узагальнення та систематизація результатів аналізу;
- проведення підсумкової оцінки діяльності;
- формулювання висновків та пропозицій поліпшення роботи підприємства

[13].

Поглиблений аналіз конкретизує і доповнює окремі процедури експрес-аналізу. При цьому ступінь деталізації залежить від цілей та мети такого аналізу. Метою поглибленого аналізу є детальна характеристика майнового і фінансового стану підприємства, результатів його діяльності у минулому і звітному періодах, а також можливостей його розвитку.

Поглиблений аналіз фінансового стану передбачає розрахунок аналітичних коефіцієнтів, що дозволяють оцінити різні сторони діяльності підприємства такі як [15]:

- майновий стан;
- ефективність використання капіталу;
- ліквідність та платоспроможність;
- фінансова стійкість;
- ділова активність та інвестиційна привабливість підприємства;
- грошові потоки підприємства;
- кредитоспроможність підприємства;
- ймовірність банкрутства.

Підсумовуючи весь матеріал, щодо основних етапів, елементів та особливостей, які допомагають провести якісний та ефективний аналіз фінансово-господарської діяльності, можна скласти загальний алгоритм проведення аналізу фінансово-господарської діяльності. Отже, основні етапи проведення аналізу ефективності фінансово-господарської діяльності наступні:

1. Визначення мети аналізу. Першим кроком у проведенні аналізу ефективності фінансово-господарської діяльності є визначення мети аналізу.

2. Вибір методів аналізу. Після визначення мети аналізу необхідно вибрати методи аналізу, які найбільш підходять для конкретної ситуації.

3. Збір інформації. Для проведення аналізу необхідно зібрати достатню кількість інформації про фінансову діяльність підприємства. Ця інформація може бути отримана з фінансової звітності підприємства, а також з інших джерел, таких як аналітичні звіти, статистичні дані.

4. Аналіз та обробка інформації. Після збору інформації проводиться її аналіз з використанням обраних методів. Наприклад, фінансовий аналіз може включати розрахунок різних показників, таких як рентабельність, ліквідність, фінансова стійкість, для визначення поточного стану фінансів підприємства та його перспектив.

5. Висновки та рекомендації. Після проведення аналізу, необхідно зробити висновки та рекомендації щодо подальшої стратегії розвитку підприємства. Ці висновки можуть включати рекомендації щодо оптимізації фінансової діяльності, збільшення рентабельності, покращення ліквідності, залучення нових інвесторів.

6. Моніторинг та корегування. Після того, як були запроваджені нові стратегії та рекомендації, необхідно проводити моніторинг та корегувати стратегію в залежності від результатів. Це дозволить забезпечити постійний розвиток та покращення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Визначаючи особливості проведення та основні етапи аналізу фінансово-господарської діяльності, також варто зазнати осіб, що мають повноваження та можуть бути відповідальні за реалізацію цього аналізу.

Аналіз фінансової звітності виконують, перш за все, фінансові менеджери підприємства для виявлення та усунення проблем в поточній діяльності, для розробки та прийняття рішень щодо підвищення ефективності виробничо-збутових операцій, раціонального використання ресурсів, підвищення платоспроможності і підвищення фінансової стійкості підприємства. [18]

Також аналіз фінансової звітності проводиться аудиторами з метою підтвердження звітності і визначення правильності обчислення і вчасної сплати податків. Аудитори на основі фінансового аналізу роблять офіційний висновок про фінансовий стан підприємства, який включається до річного звіту, що подається вищим керівництвом зборам акціонерів. Фінансова звітність підприємств, зареєстрованих на фондовій біржі, аналізується спеціалістами-аналітиками цих бірж, оскільки від стану справ підприємства залежить ціна його акцій на біржі. Великі інституційні інвестори – банки, страхові компанії, різноманітні спеціалізовані фонди – мають у своєму штаті професійних аналітиків, які постійно спостерігають за змінами показників у фінансовій звітності підприємств.

Спеціалізовані консультаційні фірми, що надають своїм клієнтам інформацію про фінансовий стан підприємств і здійснюють оцінку перспектив їх розвитку, також систематично спостерігають за станом господарської діяльності підприємств на основі фінансової звітності і публікують або надають таку інформацію за досить високу плату [18].

Таким чином, аналізом фінансових звітів займаються не лише керівники і відповідні служби підприємства, але і його засновники та інвестори з метою вивчення ефективності використання ресурсів, банки – для оцінки умов кредитування та визначення ступеню ризику, податкові органи – для виконання плану надходження коштів до бюджету.

Висновки до розділу 1

Діагностика та аналіз результатів фінансово-господарської діяльності підприємства є невід'ємною, ключовою складовою в процесі управління. Від того, наскільки якісно, вчасно та детально буде проведено аналіз залежить можливість підприємства впливати на ризики та підвищувати свої резерви, щоб стійко триматися конкурентоспроможним на ринку.

Проведене дослідження теоретичних засад діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства дозволило систематизувати та уточнити ключові поняття, визначити місце діагностики у системі управління та окреслити її інструментальне забезпечення. На основі аналізу наукових поглядів українських вчених (зокрема, Отенка І. В., Коваленка В. В., Приймака С. В., Гетьмана О. О. та Шаповала В. М.) було встановлено, що діагностика має на меті не лише оцінити фактичний стан, але й розпізнати причини виявлених відхилень, виявити «слабкі сторони» та сформулювати управлінське рішення для забезпечення сталого економічного розвитку.

Методичне забезпечення діагностики ґрунтується на комплексному підході, що передбачає поєднання неформалізованих методів та формалізованих методів, а також використання моделювання для прогнозування та порівняння фактичних результатів із нормативними. Серед класифікації видів аналізу, для досягнення всебічної оцінки, необхідно поєднувати внутрішній та зовнішній аналізи, а також проводити перспективний аналіз для стратегічного планування.

Система показників, сформована для діагностики, охоплює всі критичні аспекти діяльності: ліквідність, фінансова стійкість, ділова активність та рентабельність (ROA, ROS, ROE). Інформаційною базою для всіх розрахунків є фінансова звітність підприємства (Баланс, Звіт про фінансові результати), достовірність якої є запорукою якості всієї діагностики.

Таким чином, у першому розділі було повністю виконано поставлені завдання, сформована чітка теоретична база та визначений комплексний методичний інструментарій. Ці висновки створюють надійну методологічну

основу для проведення практичної діагностики фінансово-господарського стану підприємства у наступних розділах роботи та розробки ефективних управлінських рекомендацій.

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ»

2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Легка промисловість є важливою частиною економіки України, що охоплює виробництво текстилю, одягу, взуття та шкіряних виробів та відіграє провідну роль у формуванні ВВП та національного доходу. Як і усі галузі, легка промисловість зазнає колосального впливу на свою діяльність від чинників зовнішнього середовища: економічна ситуація у країні, кризи, інфляція, політичні сутички, війна, глобально-економічні чинники та навіть природні катаклізми.

За останні роки тенденції розвитку легкої промисловості в Україні показали збільшення кількості виробників у легкій промисловості та водночас низку проблем, що стримують розвиток галузі, а саме:

- загострення воєнно-політичної ситуації, воєнні дії на території країни;
- проблеми з енергетичними ресурсами;
- прискорення темпів мобілізації робочої сили;
- зростання цін на імпортовану сировину та матеріали;
- скорочення інвестування іноземними партнерами.

Адаптація до нових умов зовнішнього середовища змусила підприємства легкої промисловості стати на нових шлях їх розвитку.

Об'єктом дослідження у магістерській кваліфікаційній роботі обрано ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу».

Приватне акціонерне товариство "Бердичівська фабрика одягу" зареєстровано 3 серпня 1995 року за юридичною адресою місто Бердичів, площа Соборна ½. Кінцевим бенефіціарним власником товариства є Лоссон Жерар, Жустін, Жозеф. Керівник підприємства - Кучевська Елла Євгенівна, а головний бухгалтер Сергєєва Валентина Володимирівна.

ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» - комерційне підприємство. Основна мета існування - здійснювати господарські операції та угоди з купівлі-продажу товарів з метою отримання максимального прибутку за наявних ресурсів.

У табл. 2.1 описано основні періоди історії підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»:

Таблиця 2.1

Основні періоди історії ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

1920 рік	Бердичівська швейна фабрика була створена на базі швейних майстерень, які в свою чергу створилися на основі спілки "Швейпром".
1925 рік	Фабрику перейменовано на фабрику колективу безробітних кравців "Бердичів-швея". Фабрика виконувала масові замовлення для місцевої міліції та дитячих будинків.
1967 рік	Закінчено будівництво і реконструкцію головного підприємства.
1972 рік	На правах філії до фабрики приєднано Бердичівську фабрику № 2, після чого чисельність працюючих збільшилась до 2,3 тис. чоловік.
1993 рік	Фабрика поступово переходить на виготовлення швейних виробів з давальницької сировини іноземних фірм.
1995 рік	Фабрика була зареєстрована як ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» з колективною формою власності. З 1996 року основним видом діяльності підприємства є надання послуг іноземним фірмам з виготовлення швейних виробів та випуск продукції на ринок України.
1998 рік	Реконструкція, модернізація і технічне переоснащення підприємства
2002 рік	Введення в експлуатацію нової лінії з пошиву чоловічих брюк на філіалі, що дало можливість створити 162 робочих місця
2006 рік	Випуск одягу на внутрішній ринок України під торговою маркою відомої угорської фірми «BRAGA».

Джерело: сформовано автором на підставі джерел: [55].

За належністю капіталу фабрика є підприємством з іноземними інвестиціями (відповідно до законодавства України, а саме Закону України «Про акціонерні товариства», іноземна інвестиція в статутному фонді підприємства має становити щонайменше 10% від усього статутного капіталу) [69].

Вищим органом управління є загальні збори акціонерів. Збори акціонерів здійснюють правління підприємством, також до їх компетенції входить обрання

членів наглядової ради, ревізійної комісії та правління товариства (директора) [59].

Метою діяльності підприємства є здійснення господарських операцій з метою одержання прибутку. Предметом діяльності товариства є:

- виробництво та збут верхнього чоловічого одягу закордон та частково на території України;
- ведення ефективної зовнішньоекономічної діяльності з можливістю укладання контрактів з іноземними компаніями-замовниками;
- постачання продукції, виконання робіт на замовлення;
- сприяння соціально-економічному розвитку працівників підприємства;
- оптова та роздрібна торгівля товарами власного виробництва на території України.

Код з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців – 00309105. Класифікаційний код за видом економічної діяльності (тобто КВЕД) - 14.13 Виробництво іншого верхнього одягу (Секція С: Переробна промисловість), а також: 46.19 Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту, 46.42 Оптова торгівля одягом і взуттям, 47.71 Роздрібна торгівля одягом у спеціалізованих магазинах, 49.41 Вантажний автомобільний транспорт. Галузь економіки – легка промисловість, швейне виробництво.

ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» спеціалізується на виготовленні чоловічого одягу. Це пальта, костюми, піджаки, брюки, іноді навіть фраки. Підприємство випускає одяг на внутрішній ринок України (але частка продукції досить невелика, близько 10%) та закордон.

У табл. 2.2 можна побачити основних споживачів продукції ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»:

Таблиця 2.2

Споживачі продукції ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Ринок споживача	Компанії та споживачі	Характеристика
Міжнародний ринок (експорт)	“Централ Парк” Угорщина, “Канда”, “Кайзер” Німеччина, “Бервін”, “Станкрофт” Великобританія, “Лікона”	Світові та європейські торгові марки одягу, які розміщують замовлення на виробництво великих партій продукції за

	Австрія, “Багір” Ізраїль, “Зара” Іспанія, “Лабелс” Нідерланди	схемою давальницької сировини
Внутрішній ринок (Україна)	Фірмова торгова марка (наприклад, під ТМ угорської фірми "BRAGA"), Оптові покупці, роздрібні покупці	Оптові та роздрібні клієнти, мережі магазинів одягу, які купують продукцію для подальшої реалізації в Україні. Також кінцеві споживачі через власні роздрібні точки (КВЕД 47.71).

Джерело: сформовано автором на підставі проаналізованих джерел [55]

Технологія виготовлення, пошиття та якість продукції відповідають європейським стандартам, зокрема це стандарти OEKO-TEX® Standard 100 (щодо безпечності одягу та обмеження вмісту шкідливих речовин у ньому), ISO 9001 (основний міжнародний стандарт управління якістю) та EN 13402 (міжнародний стандарт щодо визначення розмірів одягу).

Як і будь-яке виробниче підприємство, фабрика потребує сировини та матеріалів. Виробник верхнього одягу (пальта, куртки, піджаки, плащі тощо), “Бердичівська фабрика одягу” використовує широкий спектр матеріалів, які можна розділити на основну та допоміжну групи.

1. Основні сировинні матеріали

Це матеріали, які формують зовнішній вигляд, функціональність та вартість готового виробу. Оскільки фабрика орієнтується на європейські бренди, якість цих матеріалів має відповідати міжнародним стандартам. До основних матеріалів входить: верх (вовна, кашемір, твід, вельвет, бавовна, нейлон), утеплювач (пух, синтепон, холофайбер), підкладка (віскоза, поліестр, ацетат) та тикотажне полотно.

2. Допоміжні матеріали (фурнітура)

Ці матеріали необхідні для функціональності, оздоблення та якісного завершення виробу. До них входить: блискавки, гудзики, кнопки, швейні нитки, дублерин, флізерин, бортовка, етикетки, ярлики, бірки та пакувальні матеріали.

Основними постачальниками сировини є Франція, Німеччина, Угорщина, Литва, Туреччина, Болгарія, Нідерланди, Румунія та Великобританія. Натомість українські компанії надають підприємству необхідні ресурси для функціонування

підприємства та виробництва продукції: газ, електроенергія, транспортні та логістичні послуги, офісне обладнання та послуги зв'язку.

Основними конкурентами в Україні є провідні українські швейні фабрики з повним циклом, що спеціалізуються на верхньому одязі: “Воронін”, “Маяк”, “Мода-Текс”, “Роза”, “Трембіта”, “Арніка” та регіональні фабрики (наприклад, Львівська, Чернігівська, Харківська).

Далі, у табл. 2.3 наведено порівняльну характеристику ПРАТ “Бердичівська фабрика одягу” та її основних конкурентів.

Таблиця 2.3

Порівняльна характеристика ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» та інших швейних підприємств України

Показник	ПРАТ “Бердичівська фабрика одягу”	“Львівська швейна фабрика”	“Роза”	“Трембіта”
Спеціалізація	Верхній чоловічий одяг, костюми	Чоловічий та жіночий одяг	Трикотажний одяг, спідній одяг	Чоловічий одяг
Рік заснування	1995	1997	2001	2010
Розташування	Бердичів	Львів	Київ	Чернівці
Чисельність працівників (чол.)	571	193	210	274
Географія продажів	Угорщина, Франція, Україна	Україна, Італія, країни ЄС	Україна	Україна, Італія, Німеччина, Франція, США

Джерело: сформовано автором

ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» має лінійно-функціональну організаційну структуру управління (Рис.2.1), це організаційна структура, в основу якої покладено розподіл повноважень та відповідальності за функціями управління і прийняття рішень по вертикалі. Така організаційна структура здійснює управління підприємством за лінійною схемою, а функціональні підрозділи підприємства допомагають лінійним керівникам вирішувати управлінські завдання.

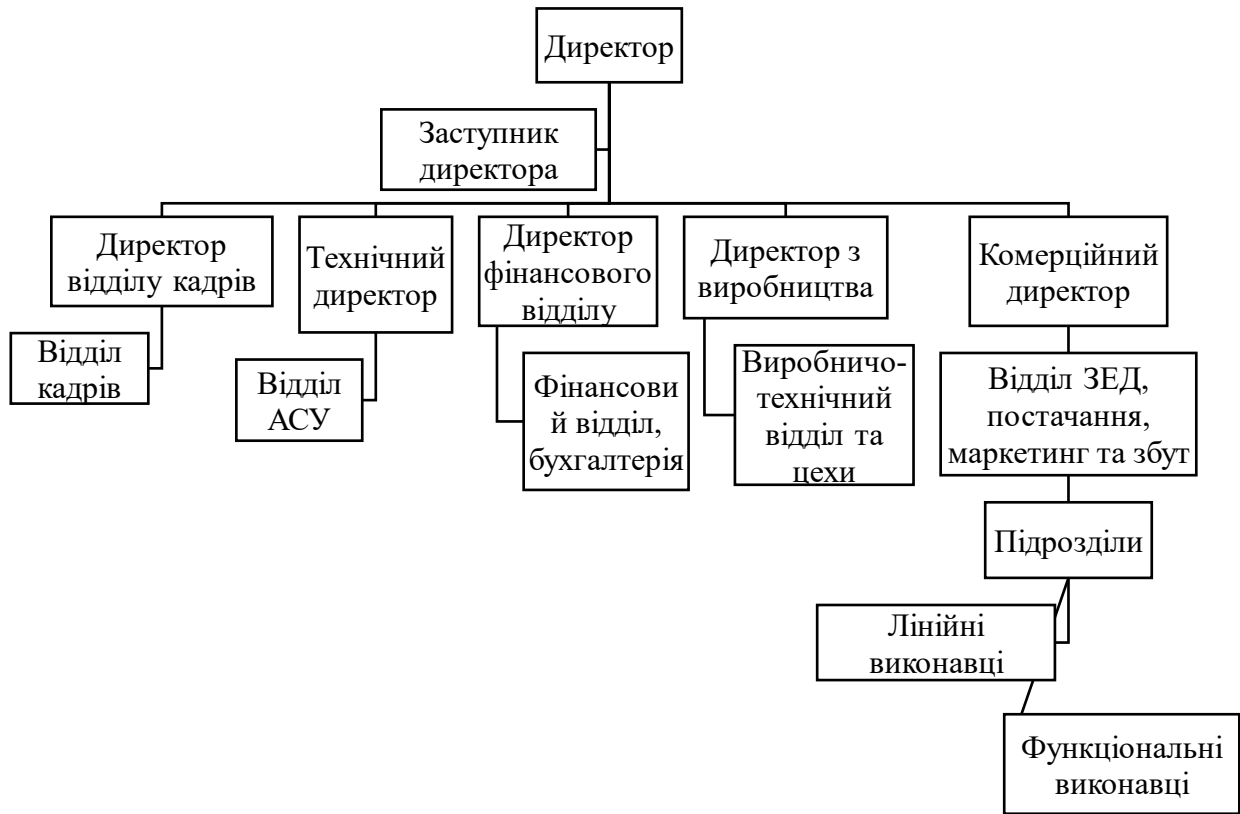

Рис. 2.1. Організаційна структура підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Джерело: сформовано автором

Лінійно-функціональна організаційна структура є найефективнішою та найзручнішою структурою управління підприємством так як поєднує у собі елементи лінійного управління організацією та функціонального управління. Ієрархічність такої системи забезпечує швидку реакцію керівників на зміни чи загрози, своєчасне прийняття управлінських рішень щодо усунення можливих загроз та сприяє спеціалізації і підвищенню ефективності роботи функціональних підрозділів.

Керівництво підприємством здійснює Голова правління. У свою чергу голова управління має у підпорядкуванні директора з виробництва, який безпосередньо керує виробничо-технічним відділом та виробничими процесами на підприємстві; комерційний директор, що займається процесом реалізації та

збуту продукції, а також здійснює керування безпосередньо відділом зовнішньо-економічної діяльності, відділом постачання та збуту та відповідальний за склад готової продукції. Технічний директор на підприємстві здійснює керівництво механіко-енергетичною службою, відділом автоматизованої системи управління (АСУ) та котельнею.

У безпосередньому підпорядкуванні Голови правління знаходяться основні відділи підприємства: планово-економічний відділ, головний бухгалтер та бухгалтерія.

Планово-економічний відділ здійснює роботу з економічного планування на підприємстві, займається розрахунками основних економічних показників діяльності, займається питаннями заробітної плати, матеріального та морального стимулювання працівників, здійснює комплексний аналіз діяльності підприємства, забезпечує розробку пропозицій по ефективному використанню виробничих потужностей, підвищенню рентабельності виробництва.

Відділ технічного контролю забезпечує контроль за виконанням поставлених завдань, забезпечує ритмічну та безперебійну роботу всіх функціональних підрозділів підприємства, проводить нормування та організацію праці робітників всіх цехів, забезпечує технічну підготовку виробництва.

Бухгалтерія здійснює організацію бухгалтерського обліку та звітності господарсько-фінансової діяльності підприємства.

Головний економіст на підприємстві відповідає за реалізацію основної мети діяльності підприємства - тобто одержання максимального прибутку за наявних ресурсів підприємства.

Заступник з питань маркетингу та відділ маркетингу займаються розробкою маркетингової стратегії підприємства, рекламної кампанії, досліджують ринок товарів та вживають необхідні заходи щодо підвищення ефективності маркетингової політики.

За виконання виробничої та науково-технічної цілі відповідає головний технолог. Він розробляє технічну політику підприємства, сприяє прискоренню освоєння у виробництві нових технологічних процесів, керує роботою виробничих

цехів, контролює виконання планів та визначає стратегічні напрямки, які стосуються розробки інноваційних продуктів. Головний інженер відповідає за забезпечення виробництва допоміжними підрозділами. Головному інженерові підпорядковані головний механік, головний енергетик, керівник ремонтного цеху.

Підприємство у своїй діяльності використовує високотехнологічне та новітнє обладнання відомих іноземних виробників, що дозволяє якісно та швидко здійснювати виробничу діяльність. До прикладу, для розкрою швейних виробів підприємство використовує автоматичні розкрійні машини американської фірми "Гербер", німецької "Бриссай", австрійської "Файт", японської "Джукі", "Ямато" та "Брайзер".

Загальна площа підприємства становить 1,3 га, а виробничі площі пошивочних потоків - 4070 м².

Загальна чисельність працюючих - 571 людина.

Основними виробничими підрозділами підприємства є:

- експериментальний цех;
- підготовчо-розкрійне виробництво;
- пошивочні потоки.

І наостанок, для завершення загальної характеристики ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» проведемо SWOT-аналіз підприємства.

SWOT-аналіз – метод оцінки реального становища підприємства на ринку, аналізу внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на діяльність підприємства та його підрозділів, виявлення можливих загроз та можливостей для розвитку компанії.

На рис. 2.2 наведено детальний SWOT-аналіз підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу», де визначено його сильні та слабкі сторони, потенційні можливості для розвитку та загрози, що стримуватимуть підприємство здійснювати ефективну діяльність.

Сильні сторони:	Слабкі сторони:
Широкий асортимент якісного чоловічого одягу Якісне, високотехнологічне обладнання Стабільні відносини з закордонними фірмами-замовниками	Труднощі з експортуванням закордон через блокування пунктів пропуску (або несвоєчасна доставка замовлень) Велика частка соціальних витрат та додаткових витрат (передусім обумовлених війною) Висока плінність кадрів, зокрема працівників-переселенців
Можливості:	Загрози:
Вихід на нові ринки збуту Застосування новітніх технологій, закупка нового обладнання, розширення асортименту одягу Покращення інвестиційної політики та емісія нових акцій	Інфляція Підвищення конкуренції на світовому ринку через появу компаній з дешевшою робочою силою Зростання заборгованості перед кредиторами, зменшення ліквідності активів Втрата платоспроможності підприємства

Рис. 2.2 SWOT-аналіз підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Джерело: сформовано автором на підставі дослідження діяльності підприємства

З огляду на проведений аналіз ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» можна зробити висновок про стабільне функціонування діяльності підприємства. Високотехнологічне обладнання, міжнародні контракти, структурована лінійно-функціональна організаційна структура та постійний моніторинг діяльності дають змогу підприємству тримати статус провідного швейного виробництва в Україні.

2.2. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Діагностика фінансово-господарської діяльності підприємства є основою його успіху, і аналіз цієї діяльності має важливе значення для власників і менеджерів бізнесу, щоб зрозуміти фінансові показники та економічну життєздатність свого бізнесу. У сучасному конкурентному та динамічному бізнес-середовищі для підприємств вкрай важливо мати чітке та точне розуміння свого

фінансово-економічного стану, щоб приймати обґрунтовані рішення, визначати потенційні ризики та можливості та забезпечувати довгостроковий успіх.

Діагностика фінансово-господарського стану підприємства має на меті проведення поглибленого аналізу та оцінки діяльності підприємства, його майна, балансу та фінансових результатів, що в свою чергу дає змогу окреслити основні проблеми та запропонувати шляхи їх вирішення.

Для подальшої діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» було розглянуто бухгалтерські та фінансові звіти компанії, графіки, таблиці балансів та актуальну інформацію про сучасний стан підприємства. Дані про фінансову та бухгалтерську звітність дозволяють відслідковувати динаміку розвитку підприємства та робити висновки щодо його діяльності.

Розпочнемо діагностику фінансово-господарського стану підприємства з оцінки його основних економічних показників діяльності, наведених у табл. 2.4:

Таблиця 2.4

Основні економічні показники діяльності ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

№	Показник	Роки			Відхилення 2024 р. до 2022 р.	
		2022	2023	2024	+/-	%
1	2	3	4	5	6	7
1	Чистий дохід, тис. грн.	130137	172493	181436	51299	39,42
2	Валовий прибуток, тис. грн.	17854	41550	38486	20632	115,55
3	Чистий прибуток, тис. грн.	-3372	9759	2744	6116	181,46
4	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	54769	50413	53801	-968	-1,77
5	Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	36428	35325	33921	-2507	-6,88
6	Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	18341	15088	19881	1540	8,40
7	Середньооблікова чисельність працівників, осіб	625	597	571	-54	-8,64
8	Фондовіддача	3,63	4,96	5,44	1,81	49,86
9	Фондомісткість	0,11	0,17	0,19	0,08	72,73

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7
10	Фондоозброєність, тис. грн /ос.	58,29	59,16	59,40	1,11	1,9
11	Продуктивність праці, тис. грн. /ос.	208,22	288,94	317,65	109,43	52,56
12	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	7,1	11,43	9,13	2,03	28,59

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Основні економічні показники діяльності ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» свідчать про переважно позитивні тенденції розвитку підприємства у 2022–2024 роках. Зокрема, відбулося зростання чистого доходу на 39,42 %, валового прибутку — на 115,55 %, а також перехід від збиткової діяльності у 2022 році до отримання чистого прибутку у 2024 році (зростання показника на 181,46 %). Позитивною також є динаміка показників ефективності використання ресурсів: фондовіддача зросла на 49,86 %, коефіцієнт оборотності оборотних активів — на 28,59 %, а продуктивність праці — на 52,56 %. Скорочення середньооблікової чисельності працівників на 8,64 %, що зумовлене впливом воєнних факторів та міграційних процесів, сприяло підвищенню фондоозброєності праці на 1,90 %. Водночас спостерігається зменшення середньорічної вартості активів на 1,77 % та необоротних активів на 6,88 %, що може свідчити про обмежені інвестиційні можливості підприємства. Проте зростання оборотних активів на 8,40 % вказує на збереження достатнього рівня ліквідності та фінансової стійкості підприємства в умовах нестабільного економічного середовища.

Характеристика майна підприємства та джерел його формування - це опис сукупності його господарських засобів (активів) та цінностей, що відображаються у балансі, включаючи основні засоби, оборотні кошти (сировина, готова продукція), нематеріальні активи (торговельні марки), а також майнові права (вимоги) та обов'язки (борги), що формують його майновий комплекс, відбиваючи фінансовий потенціал та стійкість.

У табл. 2.5 наведено характеристику майна підприємства та джерела його формування за балансом, із прорахованими відхиленнями:

Таблиця 2.5

Характеристика майна підприємства та джерел його формування за
балансом ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Показники	На 31.12.2022		На 31.12.2023		На 31.12.2024		Відхилення 2024 р. до 2022 р.		
	тис. грн.	пито-ма вага, %	тис. грн.	пито-ма вага, %	тис. грн.	пито-ма вага, %	+, -	%	п.с.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
АКТИВИ									
1. Необоротні активи:	35719	69,12	34930	71,06	32911	56,3	-2808	-7,86	-12,82
в т.ч. основні засоби	34645	67,02	33892	68,98	31796	54,4	-2849	-8,22	-12,62
2. Оборотні активи	15965	30,88	14211	28,94	25550	43,7	9585	60,02	12,82
в т.ч. запаси	10214	19,77	8964	18,24	13487	23,08	3273	32,05	3,31
дебіторська заборгованість	4832	9,35	3951	8,04	9987	17,09	5155	106,71	7,74
грошові кошти	919	1,78	1296	2,64	2076	3,55	1157	125,9	1,77
ПАСИВИ									
1. Власний капітал	17334	33,53	27093	55,15	29837	51,03	12503	72,11	17,5
в т.ч. зареєстрований капітал	1508	3,06	1580	3,22	1580	2,70	0	0,00	-0,36
нерозподілений прибуток	15754	30,47	25513	51,93	28257	48,33	12503	79,37	17,86
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0	0,00	498	1,01	0	0,00	0	0,00	0,00
3. Поточні зобов'язання і забезпечення	34350	66,47	21550	43,84	28624	48,97	-5726	-16,67	-17,5
БАЛАНС:	51684	100	49141	100	58461	100	6777	13,11	0,00

Джерело: складено автором на основі даних підприємства [Додаток А, Б, В]

Майно ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» формується за рахунок необоротних та оборотних активів, співвідношення яких визначає виробничий потенціал і фінансову стійкість підприємства. За даними балансу у 2022–2024 роках загальна вартість активів підприємства мала нестабільну динаміку. Так,

середньорічна вартість активів у 2024 році становила 53 801 тис. грн, що на 1,77 % менше порівняно з 2022 роком, що свідчить про незначне скорочення майнового потенціалу.

У структурі активів домінують необоротні активи, частка яких протягом аналізованого періоду зменшувалася. Їх середньорічна вартість скоротилася з 36 428 тис. грн у 2022 році до 33 921 тис. грн у 2024 році, або на 6,88 %. Основну частину необоротних активів становлять основні засоби, що зумовлює виробничу спрямованість підприємства. Зменшення їх вартості може бути пов'язане з фізичним та моральним зносом обладнання, а також обмеженими інвестиційними можливостями в умовах воєнного стану.

Водночас спостерігається зростання оборотних активів, середньорічна вартість яких збільшилася на 8,40 % — з 18 341 тис. грн у 2022 році до 19 881 тис. грн у 2024 році. Це свідчить про підвищення мобільності активів та забезпечення поточної діяльності підприємства необхідними ресурсами. Найбільшу частку в складі оборотних активів займають запаси та грошові кошти, що позитивно впливає на ліквідність балансу.

Джерела формування майна підприємства представлені власним капіталом та зобов'язаннями. Протягом 2022–2024 років переважну частку в пасиві становив власний капітал, який зріс з 17 334 тис. грн у 2022 році до 29 837 тис. грн у 2024 році. Збільшення власного капіталу відбулося переважно за рахунок накопичення нерозподіленого прибутку, що є позитивною ознакою фінансової стійкості підприємства.

Зобов'язання підприємства у структурі пасивів представлені переважно поточними зобов'язаннями, обсяг яких у 2024 році становив 28 624 тис. грн. Зростання поточних зобов'язань порівняно з 2022 роком зумовлене збільшенням кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги, а також зростанням зобов'язань з оплати праці та розрахунків з бюджетом. Довгострокові зобов'язання мають незначну питому вагу, що знижує фінансові ризики та залежність підприємства від довгострокового позикового капіталу.

Таким чином, аналіз балансу ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» свідчить про достатній рівень фінансової стійкості підприємства, раціональну структуру джерел формування майна та збереження платоспроможності в умовах економічної нестабільності, зумовленої воєнними діями в Україні.

Наступним етапом, проведемо аналіз формування фінансових результатів діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу», оскільки це дає змогу оцінити ефективність діяльності підприємства, рівень прибутковості та фінансової стійкості. У табл. 2.6 наведено данні з Форми №2 «Звіт про фінансові результати підприємства»:

Таблиця 2.6

Механізм формування фінансових результатів діяльності ПРАТ
«Бердичівська фабрика одягу»

Показники	Роки			Відхилення 2024 р. до 2022р.	
	2022	2023	2024	+/-	%
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	130137	172493	181436	51299	39,42
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	112283	130943	142950	30667	27,31
Валовий: прибуток (збиток)	17854	41550	38486	20632	115,56
Інші операційні доходи	980	2004	4801	3821	389,9
Адміністративні витрати	12349	15841	23895	11546	93,5
Витрати на збут	707	590	886	179	25,32
Інші операційні витрати	8856	14131	12799	3943	44,52
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)	-3078	12992	5707	8785	н/р
Фінансові витрати	-	-	-	-	-
Інші витрати	-	-	-	-	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	-3078	12992	5707	8785	н/р
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	-3372	9759	2744	6116	н/р

Джерело: складено автором на основі даних про фінансові результати [Додаток Г, І, Д]

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства свідчить про суттєве зростання обсягів реалізації продукції у 2024 році порівняно з 2022 роком. Чистий дохід від реалізації збільшився на 39,42 % (+51 299 тис. грн), що вказує на розширення обсягів продажу та активізацію господарської діяльності підприємства. Водночас собівартість реалізованої продукції зросла на 27,31 % (+30 667 тис. грн), що є наслідком підвищення виробничих витрат, однак темпи її зростання були нижчими за темпи зростання доходу.

Валовий прибуток підприємства збільшився на 115,56 % (+20 632 тис. грн), що свідчить про підвищення ефективності основної діяльності підприємства. Значний позитивний вплив на фінансові результати також мало зростання інших операційних доходів на 389,90 % (+3 821 тис. грн), що може бути пов'язано з активізацією допоміжної діяльності або отриманням додаткових доходів операційного характеру.

За результатами звітності спостерігається суттєве зростання адміністративних витрат – на 93,50 % (+11 546 тис. грн), що свідчить про підвищення витрат на управління підприємством. Витрати на збут зросли на 25,32 % (+179 тис. грн), а інші операційні витрати – на 44,52 % (+3 943 тис. грн), що негативно вплинуло на кінцевий фінансовий результат.

У результаті зазначених змін підприємство здійснило перехід від збиткової діяльності у 2022 році до прибуткової у 2024 році. Фінансовий результат від операційної діяльності покращився на 8 785 тис. грн, аналогічна динаміка спостерігається і за фінансовим результатом до оподаткування. Чистий фінансовий результат збільшився на 6 116 тис. грн, що свідчить про загальне покращення фінансового стану підприємства.

У висновку, діяльність підприємства у 2024 році характеризується позитивною динамікою фінансових результатів, зростанням доходів та переходом до прибутковості. Водночас значне збільшення адміністративних та операційних витрат вказує на необхідність посилення контролю за витратами та оптимізації управлінських процесів з метою забезпечення стабільного зростання прибутковості в майбутніх періодах.

Проводячи діагностику фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» також варто враховувати динаміку основних показників фінансового стану підприємства, такі як: коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, чистий оборотний капітал, коефіцієнт автономії, фінансової незалежності, стійкості, коефіцієнт оборотності активів, коефіцієнт оборотності власного капіталу, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу та рентабельність продукції. Дані наведені у табл. 2.7:

Таблиця 2.7

Динаміка показників оцінки фінансового стану підприємства ПРАТ
«Бердичівська фабрика одягу»

Показники	Роки			Відхилення 2024 р. до 2022 р	
	2022	2023	2024	+, -	%
1. Коефіцієнт загальної ліквідності	0,46	0,66	0,89	0,43	93,48
2. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,01	0,33	0,32	3200
3. Чистий оборотний капітал					
4. Коефіцієнт автономії	0,34	0,55	0,51	0,17	50
5. Коефіцієнт фінансової стабільності	0,52	1,22	1,04	0,52	100
6. Коефіцієнт забезпеченості власними засобами	-0,74	-0,25	-0,12	0,62	н/р
7. Коефіцієнт оборотності активів	2,25	3,51	3,10	0,85	37,78
8. Коефіцієнт оборотності власного капіталу	5,89	7,64	6,08	0,19	3,23
9. Рентабельність господарської діяльності, %	-2,36	5,66	1,51	3,87	н/р
10. Рентабельність власного капіталу, %	-0,17	0,44	0,10	0,27	н/р
11. Рентабельність продукції, %	15,9	24,76	21,15	5,25	33,02

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних підприємства

Аналіз показників фінансового стану та ефективності діяльності ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» за 2022–2024 рр. свідчить про загальне покращення платоспроможності підприємства. Коефіцієнт загальної ліквідності зріс з 0,46 до 0,89, або на 93,48 %, що вказує на підвищення здатності підприємства покривати свої поточні зобов'язання оборотними активами.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності збільшився з 0,01 до 0,33, що свідчить про суттєве зростання обсягу грошових коштів та інших найбільш ліквідних активів.

Позитивною тенденцією є скорочення дефіциту чистого оборотного капіталу, який зріс з –18 946 тис. грн до –3 074 тис. грн, що означає поступове покращення фінансової стійкості та забезпечення поточної діяльності підприємства. Водночас, незважаючи на позитивну динаміку, показник залишається від’ємним, що вказує на потребу подальшої оптимізації структури оборотних активів і зобов’язань.

Коефіцієнт автономії у 2024 році становив 0,51, що на 0,17 пункту більше порівняно з 2022 роком і свідчить про достатню частку власного капіталу у фінансуванні активів підприємства. Разом із тим коефіцієнт фінансової стабільності знизився з 0,62 до 0,29, що вказує на зростання залежності підприємства від залучених коштів, насамперед короткострокового характеру.

Показники ділової активності характеризуються загалом позитивною динамікою. Коефіцієнт оборотності активів зріс з 2,25 до 3,10, що свідчить про підвищення ефективності використання майна підприємства. Коефіцієнт оборотності власного капіталу також зріс, що означає активніше використання власних фінансових ресурсів у господарському обороті.

Показники рентабельності демонструють перехід підприємства від збиткової діяльності у 2022 році до прибуткової у 2023–2024 роках. Рентабельність господарської діяльності зросла на 3,87 процентних пунктів, що є наслідком отримання операційного прибутку. Рентабельність власного капіталу підвищилася з –0,17 до 0,10, що свідчить про відновлення прибутковості для власників. Рентабельність продукції також зросла, що вказує на покращення співвідношення між доходами від реалізації та виробничими витратами.

Загалом підприємство демонструє позитивні тенденції у ліквідності, діловій активності та прибутковості, однак зниження фінансової стабільності та наявність від’ємного чистого оборотного капіталу свідчать про необхідність подальшого вдосконалення політики управління зобов’язаннями, витратами та структурою капіталу з метою забезпечення стійкого розвитку в майбутніх періодах.

2.3. Оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Фінансова діагностика на ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» є невід'ємною частиною системи управління і посідає ключове місце у процесі прийняття рішень, особливо з огляду на його експортно-орієнтований та високоволатильний фінансовий стан, виявлений під час попереднього аналізу.

Фінансова діагностика є центральною функцією планово-економічного відділу та бухгалтерії, які знаходяться у безпосередньому підпорядкуванні Голові правління. У табл. 2.8 розглянуто основні суб'єкти діяльності підприємства (відділи, директори та відповідальні особи) та ключову роль, яку відіграє діагностика фінансово-господарського стану для цих суб'єктів:

Таблиця 2.8

Основні суб'єкти фінансово-господарського стану діяльності підприємства та роль діагностики

Суб'єкт діяльності	Роль діагностики
Планово-економічний відділ	Виконує роль стратегічного та поточного планування діяльності, визначає бюджет та розроблює пропозиції щодо ефективного використання ресурсів та підвищення рентабельності
Бухгалтерія	Контроль, аналіз та оцінка фінансових показників
Голова управління та акціонери	Інформаційна база для прийняття управлінських рішень, контроль за ефективністю використання інвестицій
Комерційний директор	Оптимізація політики збуту
Відділ постачання	Управління виробничим циклом та знаходження оптимального обсягу незавершеного виробництва та запасів
Технічний директор	Оцінка ефективності використання основних засобів (обладнання) та необхідність модернізації або заміни

Джерело: розроблено автором на підставі проаналізованих джерел

У розділі 2.2 наведено основні економічні показники фінансово-господарської діяльності підприємства, у тому числі: чистий дохід від реалізації продукції, валовий та чистий прибуток, середньорічну вартість оборотних та необоротних активів, фондівіддачу, фондомісткість та продуктивність праці. Також, на основі даних бухгалтерських звітів та звітів про фінансові результати розраховано основні фінансові коефіцієнти, що характеризують фінансово-господарську діяльність підприємства ПРАТ «Бердичівська швейна фабрика».

У цьому розділі, на основі даних бухгалтерських звітів, звітів про фінансові результати та фінансових коефіцієнтів, оцінимо фінансово-господарську діяльність підприємства та оцінимо подальші перспективи розвитку.

У межах цього підрозділу оцінка фінансового стану здійснюється на основі:

- аналізу показників ліквідності та платоспроможності;
- оцінки фінансової стійкості підприємства;
- аналізу ефективності господарської діяльності (рентабельності);
- розрахунку інтегрального показника фінансового стану;
- узагальнення результатів та формування висновків.

Ліквідність підприємства характеризує його здатність своєчасно та в повному обсязі погашати поточні зобов'язання за рахунок оборотних активів. Аналіз ліквідності є важливим елементом оцінки фінансового стану, оскільки дозволяє визначити рівень платоспроможності підприємства у короткостроковому періоді.

Для оцінки ліквідності ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» використано основні коефіцієнти, розраховані у підрозділі 2.2, зокрема коефіцієнт поточної, швидкої та абсолютної ліквідності, зазначені у табл. 2.9:

Таблиця 2.9

Коефіцієнти ліквідності (швидкої, поточної, абсолютної) підприємства
ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Показник	Нормативне значення	Роки			Відхилення 2024 р. до 2022 р.	
		2022	2023	2024	+, -	%
Коефіцієнт поточної	>1	0,46	0,66	0,89	0,43	93,48

ліквідності						
Коефіцієнт швидкої ліквідності	>0,7	0,3	0,2	0,5	0,20	66,67
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0,2	0,01	0,01	0,33	0,32	3200

Джерело: розраховано автором

Аналіз показників ліквідності засвідчив позитивну динаміку платоспроможності підприємства протягом 2022–2024 років. Зростання коефіцієнта загальної ліквідності та суттєве підвищення коефіцієнта абсолютної ліквідності у 2024 році свідчать про покращення здатності підприємства своєчасно виконувати поточні зобов'язання.

Аналіз показників ліквідності ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» свідчить про поступове покращення платоспроможності підприємства протягом 2022–2024 років. Зростання коефіцієнта загальної ліквідності з 0,46 у 2022 році до 0,89 у 2024 році вказує на підвищення здатності підприємства покривати свої поточні зобов'язання за рахунок оборотних активів. Проте, значення коефіцієнта загальної ліквідності залишається нижчим за рекомендований нормативний рівень, що свідчить про недостатній запас фінансової міцності для повного та своєчасного погашення короткострокових зобов'язань.

Отже, платоспроможність підприємства у 2024 році можна охарактеризувати як задовільну з тенденцією до покращення.

Фінансова стійкість характеризує здатність підприємства функціонувати в умовах мінливого зовнішнього середовища, зберігаючи рівновагу між власними та залученими джерелами фінансування. Основними показниками фінансової стійкості є коефіцієнти автономії, фінансової залежності та фінансового левериджу, представлені у табл. 2.10:

Таблиця 2.10

Показники фінансової стійкості підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Показник	Нормативне значення	Роки			Відхилення 2024 р. до 2022 р.	
		2022	2023	2024	+, -	%
Коефіцієнт автономії	>0,5	0,34	0,55	0,51	0,17	50

Коефіцієнт фінансової залежності	<2	2,94	1,82	1,96	-0,98	-33,33
Коефіцієнт фінансового левириджу	<1	1,94	0,82	0,96	0,96	-50,52
Фондовіддача	-	3,63	4,96	5,44	1,81	49,86

Джерело: розраховано автором

Аналіз показників фінансової стійкості свідчить про суттєве покращення структури капіталу підприємства у 2024 році порівняно з 2022 роком. Зростання коефіцієнта автономії до 0,51 означає досягнення нормативного рівня фінансової незалежності та підвищення ролі власного капіталу у фінансуванні активів. Відповідно знизилися коефіцієнт фінансової залежності та коефіцієнт фінансового левириджу, що свідчить про зменшення боргового навантаження та фінансових ризиків. Натомість, інший показник, що характеризує фінансову стійкість підприємства – фондovіддача, навпаки набув тенденції збільшення за останні три роки. Коефіцієнт збільшився з 3,63% до 5,44%, саме цей показник свідчить про ефективність використання основних засобів підприємства, тобто скільки вироблено продукції на кожну вкладену гривню фінансових ресурсів у основні засоби.

Загалом фінансову стійкість підприємства у 2024 році можна оцінити як задовільну з тенденцією до покращення.

Ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства визначається рівнем рентабельності, який відображає здатність підприємства генерувати прибуток у процесі використання наявних ресурсів. Дані про рентабельність зображені у табл. 2.11:

Таблиця 2.11

Показники рентабельності ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Показник	Нормативне значення	Роки			Відхилення 2024 р. до 2022 р.	
		2022	2023	2024	+, -	%
Валова рентабельність	До зростання	0,13	0,24	0,21	0,08	61,54
Рентабельність продукції	До зростання	0,15	0,24	0,21	5,25	33,02
Рентабельність	>	-0,17	0,44	0,1	0,27	н/р

власного капіталу						
Рентабельність господарської діяльності	>0	-2,36	5,66	1,51	3,87	н/р

Джерело: розраховано автором

Аналіз показників рентабельності свідчить про покращення прибутковості діяльності підприємства у 2024 році порівняно з 2022 роком. Валова рентабельність та рентабельність продукції зросли, що вказує на підвищення ефективності формування валового прибутку та позитивну динаміку співвідношення між доходами і витратами. Водночас порівняно з 2023 роком спостерігається певне зниження рівня рентабельності, що може бути наслідком зростання собівартості продукції.

Рентабельність власного капіталу та рентабельність господарської діяльності у 2024 році набули позитивних значень, що свідчить про перехід підприємства від збиткової до прибуткової діяльності.

Чистий дохід підприємства від реалізації продукції збільшувався поспіль у 2022, 2023 та 2024 році, що свідчить про ефективність основної діяльності підприємства. Особливо сприятливим виявився 2023 рік, коли відсоток чистого доходу від реалізації продукції зріс майже на третину, проте, вже у 2024 році темпи розвитку значно сповільнилися. Відхилення 2024 року порівняно з показником 2022 року становить +39,42%.

У 2023 році кредиторська заборгованість на кінець звітного періоду зросла у два рази, що вказує на збільшення зобов'язань та зменшення активів підприємства, натомість, вже у 2024 році кредиторська заборгованість зменшилася на 2% порівняно з початком звітного періоду.

Коефіцієнт покриття, нормативне значення якого >1 , збільшувався три роки поспіль, з 0.48 у 2022 році до 0.9 у 2024 році, що може свідчити посилення короткострокової конкурентоспроможності підприємства на ринку, оборотних активів достатньо для того, щоб відповісти за поточними зобов'язаннями.

Високий коефіцієнт оборотності свідчить про високі продажі. Якщо у 2022 році запаси оберталися 12 разів на рік (приблизно кожні 30 днів), то у 2023 році

вони обертаються вже майже 15,7 разів на рік (приблизно кожні 23 дні), а у 2024 році - 18,9 обертів на рік, що становить всього кожні 19 днів.

З метою узагальнення результатів проведеної фінансової діагностики та комплексної оцінки фінансового стану ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» у розділі 2.3 доцільно застосувати інтегральний підхід. Одним із найбільш поширених та апробованих методів інтегральної оцінки фінансової стійкості та ризику банкрутства є модель Альтмана, яка дозволяє оцінити ймовірність фінансової неспроможності підприємства на основі системи фінансових коефіцієнтів [83].

Модель Альтмана базується на розрахунку Z-показника, який враховує ліквідність, рентабельність, фінансову стійкість та ділову активність підприємства, що дає змогу отримати узагальнену оцінку його фінансового стану. Розрахунок інтегрального показника для ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» наведено в таблиці 2.12.

Таблиця 2.12

Розрахунок інтегрального показника фінансового стану підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» за моделлю Альтмана

Позначення	Показник	Формула розрахунку	Значення
X ₁	Частка оборотного капіталу в активах	(Оборотні активи – Поточні зобов'язання) / Активи	-0,05
X ₂	Частка нерозподіленого прибутку в активах	Нерозподілений прибуток / Активи	0,03
X ₃	Рентабельність активів	Операційний прибуток / Активи	0,04
X ₄	Коефіцієнт фінансової незалежності	Власний капітал / Зобов'язання	0,52
X ₅	Оборотність активів	Чистий дохід / Активи	3,10
Z	Інтегральний показник Альтмана	$1,2 * X_1 + 1,4 * X_2 + 3,3 * X_3 + 0,6 * X_4 + X_5$	3,3

Джерело: розраховано автором на підставі фінансових показників підприємства

Інтерпретація результатів за моделлю Альтмана [83]:

- $Z > 2,99$ – фінансово стійке підприємство, низька ймовірність банкрутства;

- $1,81 < Z < 2,99$ – «сіра зона»;

- $Z < 1,81$ – високий ризик банкрутства.

Отримане значення Z-показника (3,3) свідчить про задовільний фінансовий стан підприємства та низьку ймовірність банкрутства.

Аналізуючи вищенаведені показники можна зробити висновок, що підприємство має позитивну динаміку доходів і покращення ліквідності, проте потребує оптимізації витрат, підвищення рентабельності та зміцнення фінансової незалежності для стабільного розвитку в майбутньому.

Частота проведення такої діагностики фінансово-господарського стану підприємства залежить від її цілі та загального стану підприємства. У кризовий період та за наявності незадовільних фінансових індикаторів у процесі діагностики такий детальний аналіз слід проводити не рідше одного разу на місяць, краще - двічі на місяць, щоб у повній мірі бачити динаміку та вчасно корегувати та впроваджувати ефективні управлінські рішення щодо оптимізації діяльності.

Фінансовий стан ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» за 2020–2024 роки характеризується значною нестабільністю показників фінансової діяльності. Зокрема, можна виділи такі позитивні моменти як:

- покращення поточної ліквідності;
- відновлення фінансової стійкості;
- рекордне значення абсолютної ліквідності, що перевищує нормативні значення;
- ефективна політика управління основними засобами та запасами підприємства.

Серед негативних моментів можна виділити такі:

- суттєве зниження показників рентабельності;
- падіння чистої маржи у 2024 році.

Розробка рекомендацій та визначення шляхів удосконалення діагностики показників фінансово-господарської діяльності залежить не тільки від якісно розрахованих коефіцієнтів фінансово-господарської діяльності та формування висновків до них, а й від загального аналізу діяльності підприємства з огляду

впливів факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, особливостей функціонування підприємства, політичної ситуації у країні та положенні на ринку серед конкурентів.

У розділі 2.2 проведено SWOT-аналіз загальної діяльності підприємства, опираючись на його положення на ринку, організаційну структуру, основних споживачів та конкурентів, у цьому розділі, на рис. 2.3, на основі вищенаведених даних фінансової звітності та розрахованих фінансових показників проведемо детальний SWOT-аналіз підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу», з огляду на його фінансово-господарську діяльність.

Сильні сторони:	Слабкі сторони:
- Короткострокова конкурентоспроможність підприємства - Ефективне управління основними засобами - Ефективна політика управління запасами виробництва - Позитивна динаміка валового прибутку, що свідчить про ефективну політику ціноутворення	- Постійне коливання показника абсолютної ліквідності - Велика частка соціальних витрат та додаткових витрат - Недостатня фінансова стійкість у довгостроковій перспективі - Збільшений рівень фінансових ризиків - Зростання витрат та зниження прибутковості продажів - Зростання кредиторської заборгованості
Можливості:	Загрози:
- Збільшення обсягу продажів за рахунок виходу на нові міжнародні ринки - Зниження операційних витрат завдяки модернізації виробничих процесів - Покращення інвестиційної політики та емісія нових акцій - Підвищення кваліфікації персоналу з фінансової аналітики	- Фінансова нестабільність підприємства - Політичні фактори, що зумовлюють підприємство витрачати додаткові кошти (оплата пального для генератора) - Зростання заборгованості перед кредиторами, зменшення ліквідності активів - Витрати на навчання персоналу та впровадження нових програм для обліку фінансової звітності

Рис. 2.3 SWOT-аналіз підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Джерело: сформовано автором на підставі дослідження діяльності підприємства

Підбиваючи підсумки, варто окреслити такі основні результати діяльності:

- підприємство реалізує ефективну основну діяльність, так як чистий дохід має тенденцію збільшення протягом досліджуваних років та ефективно використовує основні засоби підприємства;

- зменшення кредиторської заборгованості по деяких статтях балансу свідчить про зменшення зобов'язань, проте у більшості випадків кредиторська заборгованість все ж таки призводила до збільшення зобов'язань та зменшення активів підприємства на визначений період;

- збільшення коефіцієнту покриття говорить про стабільний стан платоспроможності підприємства упродовж досліджуваних років;

- низьке значення коефіцієнта абсолютної ліквідності у 2024 році вказує на те, що компанія не змогла вчасно погасити борги, що призвело до низького рівня ліквідності активів;

- фінансова стійкість підприємства набула тенденції зменшення, що свідчить про нестабільність у довгостроковій перспективі, проте підприємство має переваги у короткостроковій перспективі;

- зменшення коефіцієнту фінансової автономії говорить про високий рівень фінансового ризику у майбутньому.

Висновки до розділу 2

ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» є комерційним виробничим підприємством легкої промисловості, що спеціалізується на виготовленні високоякісного верхнього чоловічого одягу (КВЕД 14.13). Ключовою особливістю його функціонування є іноземне інвестування та експортно-орієнтована діяльність, що підтверджується співпрацею з провідними європейськими брендами («Централ Парк», «Канда», «Зара»). Цей вид діяльності забезпечує стабільний потік замовлень, але робить фінансові результати підприємства значною мірою залежними від зовнішнього ринку та ефективності використання імпортової сировини.

Підприємство використовує лінійно-функціональну організаційну структуру, яка, незважаючи на її ієрархічність, є достатньо ефективною для управління виробничим циклом. Використання сучасного високотехнологічного обладнання та орієнтація на міжнародні стандарти якості забезпечує високу якість продукції.

Фінансовий аналіз підтверджує, що операційна діяльність є високоефективною в частині управління запасами: коефіцієнт оборотності запасів має стійку позитивну динаміку, зростаючи з 12,11 у 2022 році до 18,92 у 2024 році. Це скоротило період обороту запасів з 30 до 19 днів, що є ознакою звільнення оборотного капіталу та зниження ризику «старіння» модної продукції. Також позитивним є зростання фондівіддачі, що свідчить про зростаючу ефективність використання основних засобів. Натомість, аналіз за останні 3 роки показав нестабільність, та зокрема зменшення показників абсолютної ліквідності, зменшення коефіцієнту фінансової стійкості та фінансової незалежності.

Для виявлення слабких сторін та чинників, що стримують розвиток підприємства, було проведено детальний SWOT-аналіз.

РОЗДІЛ 3. ВПРОВАДЖЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ»

3.1. Впровадження напрямів діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Діагностику фінансово-господарської діяльності підприємств необхідно здійснювати з метою об'єктивної оцінки фінансово-господарського стану та виявлення можливостей для подальшого підвищення ефективності господарювання, тобто удосконалення показників фінансово-господарської діяльності.

При формулюванні заходів щодо поліпшення діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства доцільно враховувати та дотримуватися наступних моментів:

- оцінювати діяльність суб'єкта господарювання, проводити аналіз показників, що визначають ефективність діяльності, згідно зі стратегічними цілями підприємства;
- виявлення та оцінка «проблематичних» статей балансу;
- здійснювати експрес-діагностики фінансового стану підприємства, тобто проводити аналіз системи взаємопов'язаних показників, які визначають загальний фінансовий стан діяльності підприємства;
- здійснювати контроль за фінансовими показниками, що визначають наслідки фінансової діяльності, для нейтралізації негативної динаміки;

- вчасно реагувати на плинність як зовнішнього, так і внутрішнього середовища;
- поліпшувати комунікацію з функціональними та лінійними підрозділами, та їх виконавцями;
- зменшувати ризики, що спричинені невизначеністю господарської ситуації (ризик-менеджмент);
- приймати адекватні, обґрунтовані та обмірковані управлінські рішення.

ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» у своїй діяльності використовує комплекс формалізованих та неформалізованих методів фінансової діагностики (табл. 3.1), однак перевага надається саме формалізованим методам, оскільки вони дозволяють об'єктивно оцінити динаміку коефіцієнтів та фінансових результатів.

Таблиця 3.1

Оцінка методів фінансової діагностики ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Метод діагностики	Сутність	Значення
Горизонтальний метод	Порівняння показників звітності з показниками попередніх періодів та виявлення змін	Відстеження динаміки чистого доходу та кредиторської заборгованості
Вертикальний метод	Визначення частки окремих статей у загальному балансі	Оцінка структури капіталу та структури оборотних активів
Аналіз фінансових коефіцієнтів	Розрахунок та оцінка відносних показників та порівняння їх з нормативними показниками	Виявлення низької ліквідності та значне падіння рентабельності
Факторний аналіз	Вплив окремих факторів на фінансовий результат	Виявлення факторів та конкретних причин падіння чистої маржі
SWOT-аналіз	Оцінка сильних та слабких сторін, виявлення можливостей та загроз для підприємства	Всебічний аналіз, виявлення сильних сторін для подолання можливих загроз та криз

Джерело: сформовано автором на підставі аналізу підприємства

Як бачимо, наявні методи дослідження та діагностики фінансового стану підприємства дають змогу ефективно оцінити фактично усі статті балансу та визначити вплив/відхилення/динаміку. Однак у процесі діагностики фінансового стану підприємства виявлені проблемні статті балансу та незадовільні показники фінансових коефіцієнтів, що потребують додаткового вивчення та оцінки.

З метою підвищення результативності діагностики фінансово-господарської діяльності доцільним є впровадження KPI-стратегії (Key Performance Indicators), яка передбачає використання системи ключових показників ефективності для оцінювання досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства. На відміну від традиційної фінансової діагностики, що ґрунтується переважно на ретроспективному аналізі показників звітності, KPI-підхід дозволяє здійснювати постійний моніторинг фінансового стану та оперативно реагувати на негативні відхилення [88].

У контексті фінансово-господарської діяльності ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» система KPI може бути сформована на основі ключових фінансових коефіцієнтів, зокрема показників ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Стратегічна система KPI фінансово-господарської діяльності

Ціль	Показник КПП	Стратегічне значення коефіцієнта	Фактичне значення (2024 р.)	Управлінський ефект
Забезпечення фінансової стійкості	Коефіцієнт загальної ліквідності	1,2-1,5	0,89	Необхідна оптимізація структури оборотних активів
	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,25	0,33	Досягнуто платоспроможність
Забезпечення прибутковості діяльності	Рентабельність господарської діяльності	>5%	1,51%	Низька операційна маржа
	Рентабельність власного капіталу	>15%	10%	Недостатня дохідність для власників
	Рентабельність продукції	>25%	21,15%	Необхідне зниження собівартості
Підвищення ефективності використання ресурсів	Коефіцієнт оборотності активів	До зростання	3,10	Оборотні активи використовуються ефективно
	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	До зростання	6,08	Підвищення інтенсивності використання капіталу
Оптимізація структури капіталу	Коефіцієнт автономії	>0,6	0,51	Потребує нарощення власного капіталу
	Коефіцієнт	>1	0,29	Висока залежність від

	фінансової стабільності			короткострокових зобов'язань
--	----------------------------	--	--	---------------------------------

Джерело: [88]

Запропонована стратегічна система КРІ дозволяє поєднати фінансову діагностику з довгостроковими цілями розвитку підприємства. Визначення цільових значень ключових показників ефективності створює підґрунтя для формування обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення фінансової стійкості, прибутковості та зниження ризиків діяльності ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу».

Проаналізувавши існуючі методи діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» та провівши розрахунки основних фінансово-економічних показників, було запропоновано наступні шляхи удосконалення діагностики фінансово-господарської діяльності:

1. Першочергово, для вдосконалення діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства слід знайти оптимальне співвідношення власного і позикового капіталу, яке б забезпечило стабільну фінансову стійкість.

Такий захід доцільно впроваджувати розраховуючи рівень фінансового важеля та зіставляти його значення з нормативним та загальноприйнятим. Відслідковувати тенденцію цього показника щоразу після впровадження змін, що стосуються капіталу, як власного, так і позикового.

2. Оптимізувати ліквідність підприємства, це збільшить коефіцієнт абсолютної ліквідності і дозволить підприємству брати довгострокові і короткострокові позики в банку для фінансування поточної діяльності, які видаються лише платоспроможним підприємствам, в яких коефіцієнт абсолютної ліквідності відповідає нормативним значенням.

Оптимізація ліквідності реалізується за рахунок:

- зменшення фінансових зобов'язань;
- збільшення грошових активів та коштів на рахунку для збільшення абсолютної ліквідності.

3. З огляду на заходи, запропоновані у пункті 2, зменшення фінансових зобов'язань може бути реалізоване за рахунок зменшення дебіторської заборгованості (рефінансування дебіторської заборгованості).

Рефінансування дебіторської заборгованості проводиться, як правило, через факторинг - операція продажу дебіторської заборгованості факторинговій компанії або банку, яка передбачає, що після поставки товару (надання послуг) продавець негайно отримує в формі авансу значну частину від суми дебіторської заборгованості, не чекаючи платежу від покупця. Основною перевагою такого методу є збільшення обсягів поставок і ринкової долі, підвищення платоспроможності підприємства та його ділової активності.

4. Пошук резервів, які можуть бути використані для покращення фінансового стану підприємства. Це реструктуризації активів підприємства; перетворення в грошову форму наявних матеріальних та фінансових активів підприємства. Виявлення прихованих резервів, тобто тих, які ніяк не відображаються в балансі, здача в оренду основних фондів, які не повною мірою використовуються у робочому процесі.

5. Залучення додаткових джерел фінансування за рахунок приватного розміщення акцій та впровадження ефективної інвестиційної програми.

Інвестиційна політика підприємства, що має на меті збільшення приватного розміщення акцій дозволить збільшити власний капітал підприємства без зростання боргового навантаження на підприємство.

6. Вдосконалення системи звітності, обліку та діагностики фінансової інформації, підвищення кваліфікації персоналу, що дозволить підприємству збільшувати ефективність управління фінансами, збільшувати точність та швидкість обробки фінансової інформації, здійснювати строгий контроль за фінансовими операціями та приймати кращі рішення на основі даних фінансової звітності.

Таким чином, комплекс запропонованих напрямів поліпшення діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства дозволить оптимізувати

структуру капіталу, підвищити ліквідність, зменшити дебіторську заборгованість та вдосконалити систему фінансової звітності.

3.2. Удосконалення алгоритму впровадження діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Для ефективного впровадження запропонованих напрямів діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства потрібно ретельно дослідити усі моменти і скласти алгоритм впровадження напрямів діагностики.

При підготовці алгоритму слід дотримуватися загальноприйнятих принципів діагностики: своєчасність, комплексність, науковість, автентичність, точність, об'єктивність, ефективність. Також, алгоритм впровадження діагностики фінансово-господарської діяльності повинен базуватися на наступних важливих етапах:

1. Визначення мети проведення діагностики. З якою метою ми хочемо провести аналіз: систематично оцінювати та контролювати поточний стан діяльності підприємства, чи визначати можливі та доцільні джерела фінансування, чи визначати загрози підприємства та максимум усувати ризики підприємницької діяльності? Вибір мети діагностики буде впливати на те, які методи ми будемо використовувати, що саме (який підрозділ, частину підприємства) нам потрібно розглядати, на які показники варто звернути увагу при діагностиці та як, з огляду на поточний фінансовий стан, ми можемо поліпшити фінансово-господарську діяльність.

2. Вибір оптимальних методів дослідження показників фінансового стану. Наприклад, для систематичного, постійного аналізу фінансової діяльності ми можемо використовувати такі методи як читання звітності (вивчення абсолютних показників, майнового стану, стану власного капіталу, довгострокових та короткострокових інвестицій), метод фінансовий коефіцієнтів (показники ефективності ділового виробництва, ділової активності, ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства) та метод факторного

аналізу (визначення впливу окремих факторів на діяльність підприємства). Для порівняння поточного стану діяльності з попереднім періодом можна використовувати метод горизонтального аналізу (дозволить визначити зміни різних статей звітності у порівнянні з попереднім аналогічним періодом та виявити недоліки у діяльності окремих підрозділів, структур), метод аналізу тренду (дозволить визначити аналіз тенденції розвитку підприємства за останні декілька років), метод порівняльного аналізу (порівняння фінансового стану підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» з фінансовим станом підприємств конкурентів, визначення своїх сильних сторін та конкурентних переваг, а можливо, і недоліків, які заважають конкурувати на ринку).

3. Збір, підготовка, систематизація та обробка фінансової інформації. Технічна перевірка правильності заповнення фінансової звітності, приведення даних у порівняльний вигляд, визначення критеріїв і показників оцінки фінансового стану, обчислення показників за період, що аналізується та оцінка фінансового стану за показниками в динаміці). Інформацію про фінансовий стан та показники діяльності підприємства за поточний період отримуємо з даних фінансової звітності за відповідний період, стану бухгалтерського балансу підприємства, звіти про рухи грошових коштів, звіти підприємства про власний та залучений капітал, дані статистичної звітності, звіти фінансових аналітиків та інші оперативні дані. Після збору фінансової інформації проводимо діагностику фінансової звітності за допомогою обраних методів.

4. На останньому етапі ми формуємо висновки про фінансово-господарську діяльність підприємства, рекомендацій та подальший моніторинг та коригування запропонованих та вжитих заходів.

На рис. 3.1 зображено схему запропонованого алгоритму впровадження діагностики:

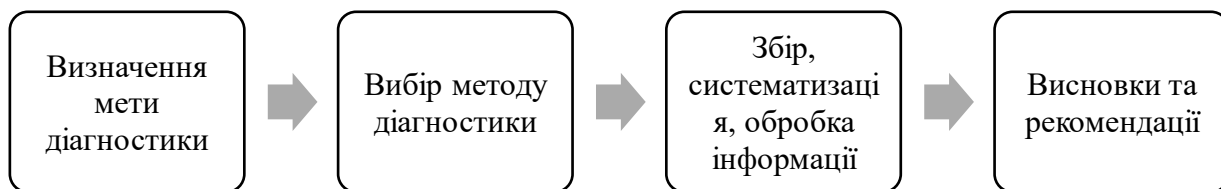

Рис. 3.1 Алгоритм впровадження діагностики на ПРАТ “Бердичівська фабрика одягу”

Джерело: розроблено автором

Будь-який алгоритм має містити в собі більш розширений план, що визначає основні функції та завдання для кожного відділу та для конкретних виконавців. У табл. 3.3 наведемо конкретизацію кожного етапу та сформуємо детальний план впровадження алгоритму:

Таблиця 3.3

Алгоритм впровадження плану діагностики фінансово-господарської діяльності по етапах

Етап:	Ціль етапу:	Конкретизація дій:
Підготовчий етап	Вибір мети дослідження	- Розробка положення про запровадження діагностики фінансового стану підприємства - Формування робочої групи - Затвердження положення фінансовим директором
Методичний етап	Вибір методу дослідження	- Обрання оптимальних методів дослідження - Встановлення ключових індикаторів ефективності для моніторингу - Встановлення нормативних показників
Технологічний етап	Збір, систематизація та обробка інформації	- Формування бази даних фінансової звітності - Розрахунок коефіцієнтів та показників - Формування висновків на основі отриманих даних
Контрольний етап	Розробка рекомендацій	- Виявлення відхилень та розробка рекомендацій щодо покращення заходів діагностики

Джерело: розроблено автором.

Маючи схему алгоритму та детальний план удосконалення алгоритму фінансової діагностики ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» опишемо сам алгоритм для підприємства:

1. Мета діагностики ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» - підвищити ефективність управлінських рішень та забезпечити оперативний контроль за основними фінансовими показниками.

2. Об'єкт діагностики – ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу».

3. Предмет діагностики – ліквідність підприємства, фінансова стійкість, ділова активність, рентабельність, інвестиційна привабливість.

4. Методи діагностики – горизонтальний та вертикальний аналіз, коефіцієнтний аналіз, факторний аналіз, інтегральна оцінка ризику банкрутства та оцінка інвестиційної діяльності.

5. Інформаційна база – Баланс (Активи та Пасиви підприємства), Звіт про фінансові результати діяльності, Звіт про рух грошових коштів.

6. Формування висновків та рекомендацій на основі проведеної діагностики.

Для впровадження першого запропонованого напрямку діагностики фінансово-господарської діяльності, з метою поліпшення фінансового стану підприємства, слід знайти оптимальне співвідношення власного і позикового капіталу, яке б забезпечило стабільну фінансову стійкість підприємства у перспективі. Розрахуємо рівень фінансового важеля:

$$\text{Рівень фінансового важеля} = 51\,461 / 1\,585.00 = 32,46.$$

Ця формула вказує на те, в скільки раз вартість активів перевищує власний капітал компанії. Варто зазначити, що західні економісти вважають оптимальним значення фінансового левериджу на рівні 30-50%.

Значення рівня фінансового важеля 32,46 вказує на те, що підприємству слід збільшувати свій власний капітал, або зменшувати вартість активів компанії, для забезпечення оптимального рівня фінансового важеля.

У табл. 3.4 наведено нормативні значення показників ліквідності (поточно, абсолютної та швидкої), фактичні значення показників ліквідності та зміни

показників, розраховані на основі даних фінансової звітності ПРАТ “Бердичівська фабрика одягу”:

Таблиця 3.4

Нормативні та фактичні значення коефіцієнтів ліквідності

Нормативне значення коефіцієнта		Фактичне значення коефіцієнта станом на:			Відхилення	
		2022 рік	2023 рік	2024 рік	+/-	%
Поточна ліквідність	1,5-2,5	0,46	0,66	0,89	+0,43	+93,48
Абсолютна ліквідність	0,2-0,5	0,01	0,01	0,35	+0,34	+3400
Швидка ліквідність	1-1,5	0,3	0,2	0,5	+0,20	+66,67

Джерело: сформовано автором на підставі даних фінансової звітності

Як бачимо з таблиці 3.4, показники ліквідності за 2022-2024 роки свідчать про незадовільний фінансовий стан підприємства, не зважаючи на невелике покращення показників у 2024 році.

Оптимізація ліквідності підприємства реалізується за рахунок зменшення фінансових зобов'язань та збільшення грошових активів та коштів на рахунок.

Зменшення фінансових зобов'язань може бути досягнуте за рахунок:

1. Зменшення дебіторської заборгованості. Для оптимізації обсягів дебіторської заборгованості потрібно вибрати найбільш доцільні строки платежів та форми розрахунків зі споживачами. Також, доцільним є надання відстрочки платежу споживачам, адже за рахунок цього збільшується обсяг реалізації, а водночас і прибуток підприємства.

Основними формами рефінансування дебіторської заборгованості є факторинг (беззаставний вид фінансування закупівель або продажу товарів чи послуг з відстрочкою платежу) або облік векселів (кредитна операція, що полягає у придбанні векселя винятково банком до настання строку платежу за ним у власника векселя за грошові кошти з дисконтом).

2. Зменшення величини поточних зобов'язань. Це можна досягти шляхом: зменшення запасів до оптимального рівня і швидше стягнення рахунків дебіторів,

оптимізації кредитних умов, аналізу витрат підприємства, рефінансування дебіторської заборгованості та пошук додаткових резервів.

В свою чергу, пошук та мобілізація додаткових резервів може бути здійснена шляхом проведення реструктуризації активів підприємства; сукупність заходів, пов'язаних зі зміною структури та складу активів балансу; перетворення в грошову форму наявних матеріальних та фінансових активів підприємства, продажу частини основних фондів.

Розвиток інвестиційної діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» здійснюється, в основному, за рахунок приватного розміщення акцій та впровадження ефективної інвестиційної програми. У таблиці 3.5 бачимо показники основні показники прибутковості акцій підприємства за останні 3 роки. [Додаток Е]

Далі розрахуємо чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію (шляхом діленням різниці між сумою чистого прибутку (збитку) і сумою дивідендів на привілейовані акції на середньорічну кількість простих акцій в обігу).

Таблиця 3.5

Середньорічна кількість простих акцій та чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Показник	Роки			Відхилення	
	2022	2023	2024	+, -	%
Середньорічна кількість простих акцій, штук	6340114	6340114	6340114	0	-
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	-3361	9764	2727	6088	н/р
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн	-0,53	1,54	0,43	0,96	-
Дивіденди на одну просту акцію	-	-	-	-	-

Джерело: розроблено автором на підставі джерел [7-9; 37]

Підприємство розмістило прості іменні акції загальною кількістю 6340114 штук номінальною вартістю 25 копійок кожна (Додаток Є). Враховуючи сталу кількість середньорічних акцій протягом останніх трьох років, можна зробити висновок, що компанія здійснює стабільну діяльність і не потребує додаткового

прибутку від акцій, або ж, це може вказувати на консервативний підхід до управління інвестиційною діяльністю.

Проведемо порівняльний аналіз чистого прибутку (збитку) на одну просту акцію. Вважається, чи вище значення, тим краще. Як бачимо з таблиці, усі показники від'ємні, а отже це свідчить, що компанія відзначилася втратами на кожну акцію протягом останніх трьох років. Протягом досліджуваного періоду, прибуток на акцію зменшувався, але у 2023 році спостерігалася значна втрата, а в 2022 та 2024 роках втрати також залишаються від'ємними, але меншими. Такі показники можуть бути ознакою фінансових проблем у компанії, викликаних, як вже зазначалося раніше, зокрема низькою рентабельністю. Підприємству слід переглянути свою інвестиційну стратегію та покращити її. Найоптимальнішими варіантами покращення інвестиційної стратегії може бути збільшення обсягу емісії простих акцій та збільшення ринкової ціни. Також, диверсифікація, тобто розподіл портфелю компанії між різними активами (акції, облігації, нерухомість) та різними галузями, також детальніше вивчення ринків та компаній, у які планується інвестування з метою повного розуміння ризиків та результатів, систематична звітність результатів інвестиційної діяльності та за потреби консультація фахівця з інвестування.

Вдосконалення системи звітності, обліку та аналізу фінансової інформації дозволить підприємству збільшувати ефективність управління фінансами, збільшувати точність та швидкість обробки фінансової інформації, здійснювати строгий контроль за фінансовими операціями та приймати кращі рішення на основі даних фінансової звітності. Цього можна досягти за рахунок:

- постійного, систематичного навчання працівників, курсів підвищення кваліфікації;
- впровадження системи Microsoft Dynamics NAV 2018, які є більш функціональною альтернативою системі 1С;
- здійснення розрахунків в єдиній системі, впровадження ERP-системи, яка б охопила і зв'язала між собою різні сегменти діяльності;
- впровадження інтегрованих систем електронного документообігу.

Для успішного впровадження алгоритму діагностики фінансово-господарської діяльності важливо мати досвідчених фахівців з фінансів та обліку, які зможуть правильно зібрати, обробити дані, а також здійснити аналіз та надати рекомендації для покращення фінансового стану підприємства, а також кваліфікованих менеджерів, які б змогли спланувати, організувати та вмотивувати працівників для виконання поставлених завдань.

3.3. Економічне обґрунтування впровадження заходів діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Впровадження запропонованих заходів щодо поліпшення діагностики фінансово-господарського стану підприємства дозволить значно підвищити економічні результати та показники діяльності підприємства. Усі шляхи направлені на вирішення існуючих проблем компанії, та зменшення майбутніх ризиків діяльності. Для оцінки ефективності та впливу запропонованих заходів розглянемо можливі позитивні зміни у фінансово-господарській діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу».

1. Доцільність знаходження оптимального співвідношення власного та позикового капіталу полягає у зниженні підприємницького ризику, оптимізації вартості капіталу (до прикладу, мінімізація витрат) та забезпечення фінансової стійкості підприємства у майбутньому. Постійний, систематичний контроль за показником оптимального співвідношення власного та позикового капіталу дозволить підприємству вчасно реагувати на зміни у структурі балансу, що в подальшому можуть негативно впливати на фінансові результати компанії та на фінансово-господарську діяльність в цілому.

2. Оптимізація ліквідності підприємства шляхом зменшення дебіторської заборгованості та зменшення поточних зобов'язань збільшить коефіцієнт абсолютної ліквідності і дозволить підприємству стати платоспроможним та уникнути банкрутства.

У табл. 3.6 розрахуємо очікуваний ефект та відхилення від зменшення дебіторської заборгованості, за допомогою зменшення поточних зобов'язань на 2500 тис. грн. та збільшення поточних активів на 2500 тис. грн. та побачимо, як він вплине на поточну ліквідність підприємства.

Таблиця 3.6

Ефект від зменшення дебіторської заборгованості

	Фактичні показники	Очікувані показники	Відхилення	
			+/-	%
Поточні активи, тис. грн.	25550	28050	2500	8,91
Поточні зобов'язання, тис. грн.	28624	26124	2500	9,57
Поточна ліквідність, коеф.	0,89	1,073	0,181	16,87

Джерело: прораховано автором у ході дослідження

Як бачимо з даних таблиці, відхилення очікуваних показників поточних активів та поточних зобов'язань до фактичних показників становитиме +8,91% та +9,57% відповідно.

Таким чином, впровадження запропонованого заходу призведе до зростання коефіцієнта поточної ліквідності на 0.18, що значно підвищить платоспроможність підприємства.

Забезпечення високого рівня платоспроможності підприємства вказуватиме на його хорошу репутацію на ринку, здатність брати кредити та розплачуватися за них, висока платоспроможність значно підвищить довіру інвесторів на ринку, що забезпечить подальші перспективи розвитку та інвестування у підприємство.

3. Рефінансуючи дебіторську заборгованість факторингом та обліком векселів, підприємство:

- покращить плинність грошових потоків та оборотність грошових коштів;
- зменшить ризик несплати з боку клієнтів, так як фактор може бути відповідальним за цей ризик;
- отримає дохід від факторингу, що дозволить розширювати та розвивати виробництво;

- поліпшить відносини з постачальниками та створить довгострокові зобов'язання між підприємством і кредиторами.

Усе це позитивно вплине на дебіторську заборгованість і підвищить ліквідність підприємства.

4. Удосконалення інвестиційної діяльності – ключ до успіху компанії на ринку, збільшення його прибутку, підвищення конкурентоспроможності та хорошу репутацію серед інвесторів.

Використовуючи метод диверсифікації ризиків, підприємство значно зменшить ризики підприємницької діяльності, так як, за негативного впливу на лише один актив або вид діяльності не постраждають інші інвестиційні ресурси.

Також одним із шляхів поліпшення інвестиційної діяльності може бути збільшення обсягу середньорічної кількості простих акцій.

Припустимо, що середньорічна кількість простих акцій збільшиться на 10%, а номінальна вартість кожної акції зросте на 25 копійок та становитиме 50 коп. за штуку, тоді, розрахуємо ефект від запропонованого заходу у табл. 3.7:

Таблиця 3.7

Ефект від впровадження заходів щодо інвестиційної політики підприємства

	Фактичні значення	Очікуваний ефект
Середньорічна кількість простих акцій, штук	6340114	6974125
Номінальна вартість 1 акції, коп.	25	50
Прибуток від акцій, грн	1585028,5	3487062,5

Джерело: прораховано автором у ході дослідження

Збільшення кількості акцій допоможе залучити додатковий капітал у розмірі 1902034 тис. грн., що збільшить чистий прибуток підприємства, дозволить збільшити свій капітал на фінансувати нових проектів з можливістю розширення виробництва, а також залучення нових інвесторів.

5. Впровадження системи Microsoft Dynamics 365 Business Central дозволить контролювати не тільки фінансово-господарську діяльність для

бухгалтерського та податкового обліку, а й управляти логістичними операціями, виробництвом, операційною діяльністю та продажами.

Microsoft Dynamics 365 Business Central - комплексна, найпоширеніша у світі, хмарна ERP система, розроблена для керування бізнес-процесами малих і середніх компаній. Рішення охоплює усі сфери діяльності підприємства, потужне і доступне, гнучке і адаптоване до потреб бізнесу, що росте і розвивається. Широкий набір функціональності, Microsoft Dynamics 365 Business Central дає можливість в єдиному інформаційному просторі, прозоро управляти фінансами, продажами і сервісним обслуговуванням, ланцюжками поставок, складською логістикою, виробництвом і операційною діяльністю, проектами, отримувати звітність і аналітику [Додаток Ж].

Інтегровані системи електронного документообігу зберігатимуть усю фінансову інформацію в одному місці, що полегшить доступ та управління нею, а також автоматично оновлюватимуть її.

Розглянемо орієнтовні витрати на впровадження система Microsoft Dynamics 365 Business Central та обґрунтуємо ефект від впровадження.

Впровадження ERP-системи включатиме дві основні частини витрат: одноразові витрати на впровадження та постійні витрати (щомісячна ліцензія).

Таблиця 3.8

Основні витрати на впровадження ERP-системи на підприємстві

Статті витрат:	Орієнтовні витрати:
Впровадження системи, тис. грн.	1600
Щомісячна ліцензія, дол./міс.	70

Джерело: [44]

Отож, для впровадження ERP-системи терміном на 1 календарний рік, підприємству необхідно буде інвестувати 10000 \$ (одноразова витрата на впровадження системи та купівля ліцензії на 1 рік для 10 працівників (планово-економічний відділ, бухгалтерія, комерційний відділ).

Ефект від впровадження ERP-системи полягатиме в наступному:

- Економія робочого часу (завдяки автоматизації процесів обліку та звітності, зниження потреби в постійному контролі та виправленні даних, швидка

систематизація усіх процесів). Орієнтовно, впровадження ERP-системи скоротить робочий час кожного працівника на 5-10%, що дозволить використати час на додаткові завдання;

- Оптимізація закупівель та обліку запасів (інтегровані системи дають можливість зібрати усю необхідну інформацію в одному місці та своєчасно контролювати запаси виробництва, уникаючи надлишкових запасів). За різними підрахунками, впровадження системи дозволить заощадити кошти, що раніше списувались на надлишок запасів та нереалізованої продукції, що матиме позитивний ефект на фінансовій звітності у перспективі;

- Швидкість прийняття рішень (дозволить швидко та своєчасно коригувати та передавати інформацію щодо основних рішень в управлінській та фінансовій сфері);

- Непрямий економічний ефект (довгострокова фінансова стійкість та забезпечення точності та мобільності фінансової інформації в середині компанії має більш важливіший ефект, ніж короткостроковий додатковий дохід від впровадження проекту).

6. Для ефективної реалізації всіх запропонованих напрямів необхідне постійне, систематичне підвищення кваліфікації співробітників у сфері фінансового відділу (бухгалтера, фінансові аналітики, фінансисти, менеджери, службовці). У сучасних умовах динамічного зовнішнього середовища та зростання вимог до якості фінансової інформації професійний розвиток персоналу є ключовою передумовою підвищення ефективності фінансового управління підприємством.

Розглянемо ключові модулі, що матимуть позитивний вплив на кваліфікацію робітників та оптимізацію роботи фінансового відділу у табл. 3.9:

Таблиця 3.9

Можливі модулі для підвищення кваліфікації працівників підприємства

ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

Модуль:	Вплив на кваліфікацію персоналу та очікуваний ефект від проходження модулю на підприємстві:
IFRS/GAAP*	Підвищення якості внутрішньої звітності та її

	узгодження з міжнародними стандартами. Ефективне управління фінансами завдяки прозорості та зменшення помилок у звіті
Фінансовий ризик-менеджмент	Створення матриці фінансових ризиків та плану реагування. Зменшення ризиків, спричинених невизначеністю
Сертифікат CFA**	Фокусується на інвестиційному аналізі, корпоративних фінансах та економіці. Ідеально підходить для реалізації інвестиційної програми
Сертифікація ВІ-інструментів	Підтверджує навички роботи з візуалізацією та автоматизацією даних, що забезпечує точність та швидкість обробки фінансової інформації.

* GAAP - Загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку.

** Chartered Financial Analyst - сертифікований фінансовий аналітик. Сертифікат професіонала в сфері інвестиційної діяльності.

У таблиці 3.10 розраховано гіпотетичний річний економічний ефект від підвищення кваліфікації працівників, та його вплив фінансовий результат підприємства.

Таблиця 3.10

Економічний ефект від впровадження модулів щодо підвищення кваліфікації працівників

Модуль	Економічний річний ефект
IFRS/GAAP*	Прийнято, що автоматизація звільнить 10% робочого часу 10 працівників, що еквівалентно 1 повній штатній одиниці
Фінансовий ризик-менеджмент	За рахунок зниження ймовірності фінансових втрат та ефективнішому прогнозуванню бюджету - 15-20% щорічно
Сертифікат CFA	Покращення фінансового аналізу та планування дозволить зекономити від 10 до 25%
Сертифікація ВІ-інструментів	Очікуване скорочення втрат завдяки ВІ-інструментам становить 10-15% на рік

Джерело: розраховано автором

Усі вищенаведені напрями поліпшення діагностики фінансово-господарської діяльності матимуть позитивний вплив на ефективність та результати діяльності підприємства в загальному.

Висновки до розділу 3

Проведений аналіз та діагностика фінансово-господарської діяльності ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» підтвердили необхідність системного підходу до оцінювання фінансових результатів, структури активів і зобов'язань, ефективності використання ресурсів та загальної стійкості підприємства. Комплексне застосування горизонтального, вертикального, коефіцієнтного, факторного та SWOT-аналізу дало можливість всебічно дослідити фінансовий стан підприємства, визначити ключові проблемні статті балансу, окреслити ризики та знайти внутрішні резерви для підвищення ефективності роботи.

Виявлені недоліки у структурі балансу, критично низькі показники ліквідності, незадовільні значення фінансових коефіцієнтів та нестабільність прибутковості акцій свідчать про потребу у стратегічній перебудові системи управління фінансами. Запропоновані напрями вдосконалення діагностики — оптимізація співвідношення власного і позикового капіталу, зменшення дебіторської заборгованості, підвищення ліквідності, реструктуризація активів, активізація інвестиційної діяльності, модернізація системи фінансової звітності та розвиток кадрового потенціалу — формують комплексну основу для стабілізації та зростання підприємства у середньостроковій перспективі.

Розроблений алгоритм впровадження діагностики фінансово-господарської діяльності є логічно структурованим і враховує всі ключові принципи фінансового аналізу: своєчасність, точність, науковість, комплексність та ефективність. Він дозволяє не лише систематизувати процеси збору та обробки інформації, а й забезпечити прозорість, узгодженість та оперативність управлінських рішень.

Економічне обґрунтування заданих заходів доводить їх фінансову доцільність: очікується зростання ліквідності, зменшення ризиків, підвищення оборотності активів, ефективніший розподіл ресурсів, можливість залучення додаткового капіталу та зміцнення інвестиційної привабливості. Впровадження ERP-системи, таких як Microsoft Dynamics 365 Business Central, разом із

підвищенням кваліфікації працівників створює фундамент для підвищення прозорості, швидкості обробки даних та якості управління в цілому.

Таким чином, удосконалення системи діагностики фінансово-господарської діяльності та послідовна реалізація запропонованих заходів здатні забезпечити підвищення фінансової стійкості, зміцнення конкурентних позицій, покращення інвестиційного клімату та поступовий вихід підприємства на рівень стабільного й ефективного розвитку. Комплексний підхід, що поєднує модернізацію процесів, оптимізацію структури фінансів та розвиток компетенцій персоналу, формує надійну основу для довгострокового економічного успіху ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу».

ВИСНОВКИ

В ході написання кваліфікаційної роботи була досягнута мета, а саме: діагностика та оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» та впровадження напрямів діагностики фінансово-господарської діяльності для покращення його роботи. Також у ході написання роботи були виконані поставлені завдання:

- закріплено теоретичні знання, одержані протягом навчання, використано на практиці набуті під час навчання знання та навички з аналізу та діагностики фінансового стану підприємства та ефективного управління підприємством;

- досліджено сутність діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства, основні методи діагностики;

- досліджено діяльність підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу», діяльність його підрозділів, проаналізовано організаційну структуру підприємства, основні показники його фінансово-господарської діяльності на основі даних бухгалтерської та фінансової звітності, а також звітів про фінансові результати;

- проведено діагностику, детальний аналіз та розрахунок основних економічних коефіцієнтів діяльності підприємства, оцінено загальний стан підприємства на ринку;

- запропоновано напрями удосконалення діагностики фінансово-господарської діяльності, запропоновано алгоритм впровадження діагностики та обґрунтовано доцільність та ефективність запропонованих напрямів діагностики фінансово-господарської діяльності;

- підбито підсумки кваліфікаційної роботи, сформовано висновки щодо загальної діяльності роботи підприємства ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» та перспектив розвитку.

1. ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» - приватне акціонерне товариство, що спеціалізується на виготовленні чоловічого одягу (пальта, костюми, брюки, піджаки), та експортує свою продукцію на закордонний ринок. Підприємство має

розгалужену лінійно-функціональну структуру, що дозволяє ефективно та швидко виконувати поставлені керівництвом завдання.

2. ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу» реалізує ефективну основну діяльність, так як чистий дохід має тенденцію збільшення протягом досліджуваних років та ефективно використовує основні засоби підприємства. Деякі економічні показники свідчать про збільшення зобов'язань та зменшення активів підприємства на визначений період та проблемний стан платоспроможності. Також спостерігалися низькі значення коефіцієнтів абсолютної ліквідності, нестабільність у довгостроковій перспективі та високий рівень фінансового ризику у майбутньому.

3. Запропоновані напрями удосконалення діагностики фінансово-господарської діяльності: оптимізація показників ліквідності, зменшення фінансових зобов'язань, збільшення грошових активів, зменшення дебіторської заборгованості шляхом її рефінансування та зменшення поточних зобов'язань, удосконалення інвестиційної політики, що в свою чергу залучить додаткові фінансові ресурси для розвитку та впровадження інтегрованих систем електронного документообігу та контролю звітності.

4. Для ефективного провадження запропонованих напрямів удосконалення діагностики та аналізу фінансово-господарської звітності складено детальний алгоритм з конкретизацією усіх етапів: 1) визначення мети дослідження; 2) вибір методів дослідження; 3) збір, систематизація та обробка фінансової інформації; 4) формування висновків та рекомендацій, моніторинг та коригування запропонованих напрямів.

5. Для оптимізації показників ліквідності підприємства знайдено оптимальне співвідношення власного і позикового капіталу, що становить 32,46. Розраховано ефект від зменшення дебіторської заборгованості, з подальшим зростанням показника поточної ліквідності на 0.18. Розраховано ефект від впровадження змін у інвестиційну політику підприємства, що принесе додатковий капітал у розмірі 1 902 034 тис. грн. Розглянуто основні витрати на впровадження ERP-системи та обґрунтовано ефект від їх впровадження.

6. За підрахунками та прогнозами, усі запропоновані напрями діагностики позитивно вплинуть на фінансово-господарську діяльність підприємства, збільшать ліквідність, платоспроможність підприємства, покращать його фінансову стабільність, ділову активність та допоможуть залишатися конкурентоспроможним на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверіна, М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення. Актуальні проблеми економіки. – 2012. – №9. – С. 92-100.

2. Алькема В. Г., Кириченко О. С. Менеджмент організацій: навчальний посібник. Кн.1. Київ: Університет «КРОК», 2023. 276 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0035.pdf

3. Алькема В.Г., Кириченко О.С., Філатов С.А.. Логістичний консалтинг: Навчальний посібник. К. : ВНЗ «Університет економіки та прав «КРОК», 2020. 342 с. URL: <https://library.krok.edu.ua/ua/kategoriji/navchalni-posibniki/1056-lohistychnyi-konsaltynh>

4. Алькема В.Г.; Кириченко О.С. Економічна безпека суб'єктів логістичної діяльності: Навчальний посібник. К.: ВНЗ Університет економіки та права «КРОК», 2016. 350 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0011.pdf

5. Алькема В.Г., О. М. Сумець О.М., Кириченко О.С. Менеджмент закладу охорони здоров'я: навчальний посібник. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2023. 254 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0038.pdf

6. Алькема В.Г., Сумець О.М., Кириченко О.С. Менеджмент закладу охорони здоров'я: навчальний посібник. Кн.1. Київ: Університет «КРОК», 2023. 244 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0036.pdf

7. Алькема В.Г., Сумець О.М., Кириченко О.С. Менеджмент закладу охорони здоров'я: навчальний посібник. Кн.2. Київ : Університет «КРОК», 2023. 255 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0037.pdf

8. Алькема В.Г., Щадило М.І. Економічне зростання через підвищення ефективності управління якістю в умовах міжнародної конкурентоспроможності

підприємства. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. № 4(10). С. 11-19. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-4\(10\)-11-19](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-4(10)-11-19)

9. Антипенко Н. В., Кушнір А. С. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції “Фінанси: теорія і практика”. Київ: Національний авіаційний університет, 2021.

10. Базецька Г. І. Корпоративний облік та фінансовий аналіз для менеджерів: «Менеджмент». Харків, 2019. 148 с.

11. Бегун С. Особливості аналізу фінансового стану підприємства в умовах воєнного стану. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. Розділ II. Облік, аналіз, аудит та оподаткування. 2023. № 4 (32). С. 36–42.

12. Бегун С. І. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: статистична оцінка. Економічний часопис СНУ імені Лесі Українки. 2020. № 3 (23). С. 168–176.

13. Бедринець М. Д., Довгань Л. П., Ліснічук О. А, Фінансова діагностика : навч. посіб. Ірпінь: УДФСУ, 2021. 297 с.

14. Бень Т.Г. Довбня С.Б. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємств. Фінанси України. 2002. № 6. С. 53-61. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5205/5105>

15. Внукова Н.М., Зінченко Н.І. Формування системи кількісних показників оцінки фінансового стану підприємств-емітентів. Фінанси України. — 2006. № 12. С. 112-120.

16. Гаркуша Н.М. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посібник/ Н. М. Гаркуша. 2-ге видання, К.: Знання, 2012. 591 с.

17. Гевлич Л. Л., Гевлич І. Г. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 128 с.

18. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства: Навч. посіб. 2-ге видання. — К.: Центр учбової літератури, 2010. 488 с. URL:

http://moodle.nati.org.ua/pluginfile.php/12442/mod_resource/content/1/getman_o_o_shapoval_v_m_ekonomika_pidpriemstva.pdf

19. Глушко А. Д. Методичні засади аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Ефективна економіка. 2019. №6.

20. Губарик О.М., Оцінка ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства на підставі фінансової звітності та бухгалтерського балансу. Інвестиції: практика та досвід. 2010. - №23.

21. Докієнко Л. М. Концептуальні підходи до комплексної діагностики фінансової стійкості підприємства. Підприємництво та інновації. 2020. Вип. № 14. С.25–31.

22. Дорошенко А.П. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті діагностики загального фінансового стану підприємства. [Електронний ресурс]. Ефективна економіка. 2010. №3. С. 72.

23. Дропа Я. Б Фінансовий аналіз: навч. посібник/ Електронне видання - Львів: ЛНУ ім.Івана Франка, 2023. 238 с.

24. Економічна безпека інноваційного підприємства: Навчальний посібник / В.Г. Алькема, Н.М. Літвін, О.С. Кириченко. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2015. 320 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0012.pdf

25. Закон України «Про акціонерні товариства» від 27.07.2022 № 2465-IX.

26. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р. № 996-XIV.

27. Звіт про фінансові результати діяльності підприємства за 2022 рік.

28. Звіт про фінансові результати діяльності підприємства за 2023 рік.

29. Звіт про фінансові результати діяльності підприємства за 2024 рік.

30. Качмарик Я.Д., Малетич Л.С. Підходи до діагностики фінансового стану підприємства. Науковий вісник НЛТУ України. 2010. Вип. 20, №2.

31. Кириченко О. С. Концептуалізація актуальних напрямів економічного відновлення та розвитку підприємств. Вчені записки Університету «КРОК», 2022. - 3(67), 26–33. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-67-26-33>

32. Кириченко О. С. Зростання ефективності управління персоналом як основа конкурентоспроможності та якості діяльності організації. Вчені записки Університету «КРОК», 2023. - 3(71), 46–53. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-71-46>
33. Кириченко О. С. Розбудова ефективної системи менеджменту як основа забезпечення зростання якості управління та міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Вчені записки Університету «КРОК», 2023. - 1(69), 86–93. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-69-86-93>
34. Кириченко О. С. Інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості України в умовах Четвертої промислової революції: монографія. К.: Університет економіки та права «КРОК», 2021. 368 с. URL: <https://library.krok.edu.ua/ua/kategoriji/monografiji/1351-investytiinoinnovatsiine-zabezpechennia-promyslovosti-ukrainy-v-umovakh-chetvertoi-promyslovoi-revoliutsii>
35. Кобилецький В. Р. Фінансово-господарський аналіз підприємства: електронний ресурс, 2013. URL: <https://analizua.com/>
36. Коваленко В. В. Лихойванова А. О. Особливості експрес-аналізу фінансового стану підприємства. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2018. Вип. 3. С. 89-93.
37. Ковтуненко Ю.В, Олексійчук А.Г. Фінансовий аналіз діяльності підприємства в умовах економічної нестабільності. Економіка та управління підприємствами. 2007. № 18.
38. Краєвський В. М. Колісник О. П. Бухгалтерський облік: навч. посібник Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. - 388 с.
39. Крисоватий А. І. Бухгалтерський облік та оподаткування: підручник: А. І. Крисоватий, В. М. Панасюк, І. В. Мельник, Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 637 с.
40. Кулик А. В. Теорія економічного аналізу: навч. посібник. Київ: ДП «Видавничий дім «Персонал» 2018, 452 с.
41. Ладунка І.С., Кучеренко Є.А. Шляхи покращення фінансового стану підприємств в сучасних економічних умовах. Економіка та управління підприємствами. 2016. №5.

42. Лук'янова В.В., Лабунець О.О. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його поліпшення. Економіка та управління підприємствами. 2018. Вип. 2, №7.
43. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ. 2016 304 с.
44. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
45. Марцин В.С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість — основні складові оцінки фінансового стану підприємства // Економіка, фінанси, право К., 2009. № 7. С. 26–29.
46. Мец, В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: навч.пос. К.: Вища школа, 2003. С. 128.
47. Microsoft Dynamics 365 Business Central. URL: https://innoware.ua/microsoft-dynamics-365-business-central/?BC&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=ERP_system&utm_term=business%20central&gad_source=1&gad_campaignid=12267990408&gbraid=0AAAAABnI-ML3cbPottfodQMbowNRCjoC1&gclid=CjwKCAiA_orJBhBNEiwABkdmjLIIRDETcWyzlS-Auh6rZrGqwmFP1S0r1i3Kxh6marCvklNdylwoSRoCU3cQAvD_BwE
48. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 128 с.
49. Міценко Н.Г., Сорока У.П. Фінансовий аналіз як метод діагностики фінансового стану підприємства. Збірник науково-технічних праць Національного лісотехнічного університету. 2019. №11. С.192 – 196. 36.
50. Мних Є. В. Фінансовий аналіз: навч.посібник/ Є. В. Мних, Н.С. Барабаш. - К.: Київ. нац. торг.-економ. ун-т, 2014. 412 с.
51. Москаленко В.П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як основа для діагностики його банкрутства. Актуальні проблеми економіки. 2006. № 6. С. 180-191.

52. Набатова Ю. О., Чорненко О.С. Шляхи та напрями поліпшення фінансової діяльності суб'єкта господарювання. Електронне фахове видання «Ефективна економіка». 2018. №11.

53. Назаренко Н.С. Економічне обґрунтування управлінських рішень в малому та середньому бізнесі засобом фінансової діагностики. Донецький державний університет управління. 2006. №1 (35). С. 197-203.

54. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 року N 318.

55. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» / Затверджено Наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 N 73.

56. Небава М.І. Менеджмент організацій і адміністрування. Частина 1: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2012. 105 с.

57. Оспіщев В. І., Нагорна І. В. Класифікація чинників впливу на фінансову стійкість підприємств. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі і послуг: зб. наук. праць: - Харків: Вид-во Харків. ДУ харчування та торгівлі. 2016. Вип. 2 (10). 694 с .

58. Отенко І.П., Азаренков Г.Ф., Іващенко Г.А. Фінансовий аналіз. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 156 с.

59. Офіційний сайт ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу». URL: <https://bfo.ho.ua/>

60. Пазєєва Г. М. Діагностика економічної безпеки підприємства (На матеріалах транспортно-експедиційних підприємств України): монографія / В. Г. Алькема, О. С. Кириченко, Г. М. Пазєєва. - К.: Університет економіки та права "КРОК". - 2019. - 328 с. URL: <https://library.krok.edu.ua/ua/kategoriji/monografiji/855-diahnostyka-ekonomichnoi-bezpeky-pidpriemstva>

61. Пархоменко В. М. Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посібник. Київ: 2019. 120 с.

62. Поквартальна фінансова звітність підприємства за 2024 рік.

63. Положення про загальні збори акціонерів публічного акціонерного товариства «Бердичівська фабрика одягу».

64. Постанова кабінету міністрів України про «Нормативні значення розрахункових показників (коефіцієнтів) платоспроможності (фінансової стійкості) та ліквідності підприємства» від 12 серпня 2020 р. № 705.

65. Приймак С. В. Клебан О. Д. Фінансова діагностика як інструмент контролінгу. Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. - 2010. - Вип.7 (3). - С. 26-35. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2010_7\(3\)__4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2010_7(3)__4).

66. Принципи (Кодекс) корпоративного управління Приватного акціонерного товариства «Бердичівська фабрика одягу».

67. Приходько Н. І. Поняття фінансового стану підприємства: деякі аспекти його визначення. Фізична інженерія поверхні. 2010. Т. 8, № 2. С. 188-190. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Phip_2010_8_2_15.

68. Публічна інформація про фінансову звітність підприємства. URL: https://clarity-project.info/edr/00309105/finances?current_year=2022.

69. Річна інформація емітента цінних паперів за 2022, 2023 та 2024 рік.

70. Рудницький В. А. Система фінансової діагностики підприємств. - Івано-Франківськ: Фоліо, 2018. 312 с.

71. Савицька, Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. 2-ге вид. випр. і доп. Київ: Знання, 2005. - 662 с.

72. Саприкіна Л. М., Шипіл К. І. Діагностика фінансового стану підприємства як основа забезпечення його економічної безпеки. Електронний журнал «Ефективна економіка». 2012. №11.

73. Свідоцтво про державну реєстрацію випуску акцій Товариства.

74. Синькевич Н. І., Васишин Т. М. Видова класифікація фінансового аналізу діяльності підприємств. Проблеми економіки. 2014. № 1.

75. Сороківська М.В., Андрейків Т.Я. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Львів: видавництво «ЛКА», 2015.

76. Статут публічного акціонерного товариства «Бердичівська фабрика одягу».

77. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Полтава: РВВ ПДАА. 2014. 357 с.

78. Філатов С. А., Філатова В. С. Логістичний підхід до впровадження інновацій з урахуванням рівнів готовності технологій. Вчені записки Університету «КРОК», 2021. Вип. 2.(62). С. 233 – 241. URL: <https://library.krok.edu.ua/ua/kategoriji/monografiji/855-diahnostyka-ekonomichnoi-bezpeky-pidpryiemstva>

79. Філатов, С., & Філатова, В. (2023). Кластери - як інструмент економічного розвитку регіонів. Вчені записки Університету «КРОК», (4(72), 102–110. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-102-110>

80. Фінансовий аналіз: Навч. посібник / Р. Б Сокольська, В. Д. Зелікман, Т. В. Акімова та ін. - Х.: Видавництво Іванченка І. С. - 2024. 151 с.

81. Фінансовий аналіз та економічна діагностика: Навч. посібник. / С. П. Стеценко, Л. В. Сорокіна, К. В. Ізмайлова. - Київ: КНУБА, 2019. - 160 с.

82. Фінансово-господарська діяльність підприємства та її аналіз. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/19611/.

83. Хринюк О. С., Бова В. А. Моделі розрахунку ймовірності банкрутства як метод оцінки фінансового потенціалу підприємства / Ефективна економіка. 2018. №2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/46.pdf

84. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. Кодекс цивільний, Кодекс України № 435-IV.

85. Чайка Т. Ю. Лошакова С. Є., Водоріз Я. С. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємств під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності. Економіка і суспільство. 2019. №15. 900-908 с.

86. Чемчикаленко Р.А., Майборода О.В., Дьякова Ю.Ю. Напрями підвищення ефективності оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства, Економіка та управління підприємствами. 2017. №12.

87. Черниш С.С. Діагностика фінансового стану підприємства. Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка».

88. Чорновіл І. А. Види діагностики фінансового стану підприємства. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2011. Вип. 3 с. 208-211.

89. Що таке КРІ: ключові показники ефективності. URL: <https://hurma.work/blog/shho-take-kpi-klyuchovi-pokazniki-efektivnosti/>

90. Юрій Е.О., Руснак Т.В. Шляхи покращення фінансового стану підприємства в сучасних умовах, Економіка та управління підприємствами. 2018. №16.

ДОДАТКИ

Фінансова звітність ПРАТ “Бердичівська фабрика одягу” за 2022 рік

Фінансова звітність за 2022 рік

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ"
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛ., М. БЕРДИЧІВ, ПЛ. СОБОРНА, БУД. 1/2
(ПРАТ "БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ")

Код за ЄДРПОУ: [00309105](#)

Дата звіту	28.02.2023
Період	2022 рік, 12 міс
Бухгалтер	Сергєєва Валентина Володимирівна
КАТОТТГ	UA18020030010047029
Кількість працівників	625

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00
первісна вартість	1001	0.00	
накопичена амортизація	1002	0.00	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	621.00	542.00
Основні засоби	1010	36 516.00	35 177.00
первісна вартість	1011	83 276.00	84 573.00
знос	1012	46 760.00	49 396.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	37 137.00	35 719.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	6 085.00	5 780.00
Виробничі запаси	1101	1 009.00	399.00
Незавершене виробництво	1102	1.00	
Готова продукція	1103	5 075.00	5 381.00
Товари	1104	0.00	
Поточні біологічні активи	1110	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	193.00	573.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0.00	
з бюджетом	1135	1 175.00	5 005.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 409.00	4 420.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	8 854.00	187.00
Готівка	1166	0.00	1.00
Рахунки в банках	1167	8 854.00	186.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітної періоду, тис. грн	На кінець звітної періоду, тис. грн
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	20 716.00	15 965.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	57 853.00	51 684.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітної періоду, тис. грн	На кінець звітної періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 585.00	1 585.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	7 041.00	7 041.00
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	13 485.00	8 708.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	22 111.00	17 334.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	27 472.00	26 925.00
розрахунками з бюджетом	1620	1 257.00	1 256.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	1 394.00	1 180.00
розрахунками з оплати праці	1630	4 788.00	4 989.00
за одержаними авансами	1635	0.00	
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	0.00	
Усього за розділом III	1695	34 911.00	34 350.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	57 853.00	51 684.00

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	130 137.00	117 823.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	112 283.00	105 469.00
Валовий: прибуток	2090	17 854.00	12 354.00
Інші операційні доходи	2120	980.00	238.00
Адміністративні витрати	2130	12 349.00	12 824.00
Витрати на збут	2150	707.00	414.00
Інші операційні витрати	2180	8 856.00	8 980.00
збиток	2195	3 078.00	9 626.00
збиток	2295	3 078.00	9 626.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-294.00	-500.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
збиток	2355	3 372.00	10 126.00

Фінансова звітність ПРАТ “Бердичівська фабрика одягу” за 2023 рік

Фінансова звітність за 2023 рік

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ"
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛ., М. БЕРДИЧІВ, ПЛ. СОБОРНА, БУД. 1/2
(ПРАТ "БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ")

Код за ЄДРПОУ: [00309105](#)

Дата звіту	28.02.2024
Період	2023 рік, 12 міс
Бухгалтер	Сергєєва Валентина Володимирівна
КАТОТГГ	UA18020030010047029
Кількість працівників	597

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00
первісна вартість	1001	0.00	
накопичена амортизація	1002	0.00	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	542.00	606.00
Основні засоби	1010	35 177.00	34 324.00
первісна вартість	1011	84 573.00	85 773.00
знос	1012	49 396.00	51 449.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітної періоду, тис. грн	На кінець звітної періоду, тис. грн
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	35 719.00	34 930.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	5 780.00	9 887.00
Виробничі запаси	1101	399.00	754.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	7.00
Готова продукція	1103	5 381.00	9 112.00
Товари	1104	0.00	14.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	573.00	226.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0.00	
з бюджетом	1135	5 005.00	742.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 420.00	3 182.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	187.00	174.00
Готівка	1166	1.00	
Рахунки в банках	1167	186.00	
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	15 965.00	14 211.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	51 684.00	49 141.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 585.00	1 585.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	7 041.00	7 041.00
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8 708.00	18 467.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	17 334.00	27 093.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	26 925.00	11 791.00
розрахунками з бюджетом	1620	1 256.00	2 505.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	875.00
розрахунками зі страхування	1625	1 180.00	1 649.00
розрахунками з оплати праці	1630	4 989.00	5 605.00
за одержаними авансами	1635	0.00	
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	0.00	
Усього за розділом III	1695	34 350.00	21 550.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	51 684.00	49 141.00

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	172 493.00	130 137.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	130 943.00	112 283.00
Валовий: прибуток	2090	41 550.00	17 854.00
Інші операційні доходи	2120	2 004.00	980.00
Адміністративні витрати	2130	15 841.00	12 349.00
Витрати на збут	2150	590.00	707.00
Інші операційні витрати	2180	14 131.00	8 856.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	12 992.00	
збиток	2195		3 078.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	12 992.00	
збиток	2295		3 078.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-3 233.00	-294.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	9 759.00	
збиток	2355		3 372.00

Фінансова звітність ПРАТ “Бердичівська фабрика одягу” за 2024 рік

Фінансова звітність за 2024 рік

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ"
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛ., М. БЕРДИЧІВ, ПЛ. СОБОРНА, БУД. 1/2
(ПРАТ "БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ")

Код за ЄДРПОУ: [00309105](#)

Дата звіту	06.02.2025
Період	2024 рік, 12 міс
Бухгалтер	Сергєєва Валентина Володимирівна
КАТОТТГ	UA18020030010047029
Кількість працівників	571

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00
первісна вартість	1001	0.00	
накопичена амортизація	1002	0.00	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	606.00	491.00
Основні засоби	1010	34 324.00	32 420.00
первісна вартість	1011	85 773.00	86 343.00
знос	1012	51 449.00	53 923.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	34 930.00	32 911.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	9 887.00	11 207.00
Виробничі запаси	1101	754.00	546.00
Незавершене виробництво	1102	7.00	
Готова продукція	1103	9 112.00	9 197.00
Товари	1104	14.00	1 464.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	226.00	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0.00	
з бюджетом	1135	742.00	869.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 182.00	3 928.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	174.00	9 546.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	0.00	9 533.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	14 211.00	25 550.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	49 141.00	58 461.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 585.00	1 585.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	7 041.00	7 041.00
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	18 467.00	21 211.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	27 093.00	29 837.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	11 791.00	14 416.00
розрахунками з бюджетом	1620	2 505.00	3 377.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	875.00	533.00
розрахунками зі страхування	1625	1 649.00	1 857.00
розрахунками з оплати праці	1630	5 605.00	8 974.00
за одержаними авансами	1635	0.00	
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	0.00	
Усього за розділом III	1695	21 550.00	28 624.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	49 141.00	58 461.00

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За	
		Звітний період, тис. грн	аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	181 436.00	172 493.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	142 950.00	130 943.00
Валовий: прибуток	2090	38 486.00	41 550.00
Інші операційні доходи	2120	4 801.00	2 004.00
Адміністративні витрати	2130	23 895.00	15 841.00
Витрати на збут	2150	886.00	590.00
Інші операційні витрати	2180	12 799.00	14 131.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	5 707.00	12 992.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	5 707.00	12 992.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2 963.00	-3 233.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	2 744.00	9 759.00

**Дані зі звітності про Розрахунок показників прибутковості акцій за
2022, 2023 та 2024 рік**

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	6 340 114.00	6 340 114.00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	6 340 114.00	6 340 114.00
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0.53	-1.60
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-0.53	-1.60
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	6 340 114.00	6 340 114.00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	6 340 114.00	6 340 114.00
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1.54	-0.53

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	6 340 114.00	6 340 114.00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	6 340 114.00	6 340 114.00
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.43	1.54
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.43	1.54
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

Додаток Г

Свідоцтво про реєстрацію випуску акцій ПРАТ «Бердичівська фабрика одягу»

УКРАЇНА 		КОПІЯ
Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку СВІДОЦТВО СВІДОЦТВО про реєстрацію випуску акцій		
Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку засвідчує випуск _____ <i>простих іменних акцій</i> _____, що здійснюється		
<u>ПУБЛІЧНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ</u> <u>«БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЯГУ»</u> (код за ЄДРПОУ 00309105) (повне найменування емітента та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ)		
на загальну суму <u>один мільйон п'ятсот вісімдесят п'ять тисяч двадцять вісім</u> <u>гривень п'ятдесят</u> _____ <i>копійок</i> (сума словами)		
номінальною вартістю <u>двадцять п'ять</u> _____ <i>копійок</i> (сума словами)		
у кількості <u>шість мільйонів триста сорок тисяч сто чотирнадцять</u> _____ <i>штук</i> (кількість словами)		
форма існування <u>бездокументарна</u> _____		
унесено до Загального реєстру випуску цінних паперів.		
Свідоцтво про реєстрацію випуску акцій №585/1/10 від 26 липня 2010 року, видане Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Відкритому акціонерному товариству «БЕРДИЧІВСЬКА ФАБРИКА ОДЕЖІ», вважається таким, що втратило чинність.		
Реєстраційний №585/1/10 Дата реєстрації «26» липня 2010 року		
Дата видачі «22» липня 2011 року		
Директор департаменту корпоративних відносин	 	А. Амелін

Функціонал хмарної ERP система Microsoft Dynamics 365 Business Central

